

دانشکده ادبیات و علوم انسانی
گروه فلسفه و کلام اسلامی

برنامه درسی دوره کارشناسی
رشته فلسفه و کلام اسلامی

۹۱/۸/۷

مقدمه

از جمله دانش‌هایی که در فرهنگ و تمدن‌های بزرگ همواره مورد توجه بوده، دانش حکمت و فلسفه است و سابقه آن در فرهنگ ایرانی اسلامی از پیشینه بسیار درخشانی برخوردار بوده و منشاء تمدن و تحولات فکری بسیاری در طول تاریخ ایران شده است. علاوه بر قدمت دیرینه دانش حکمت و فلسفه در مدارس قدیم و سنتی حوزه‌های علمیه، بیش از نیم قرن است که در دانشگاه‌های ایران نیز از جایگاه بسیار والایی برخوردار شده است. بدیهی است که تربیت کادر تحقیقاتی - آموزشی و نیروهای کارآمد در این زمینه جهت آموزش و پاسخگویی به ساحت اعتقادات و باورهای فکری بویژه در عصر حاضر که تبادل و تعامل افکار و گفتگوی ادیان و فرهنگ‌ها ضرورت یافته و موفقیت در عرصه‌های علم و مکاتب فلسفی میسر نخواهد شد جز با شناخت نحله‌های فکری و مکاتب فلسفی جهان، از این رو از وظیفه‌ی خطیر مراکز علمی و فرهنگی کشور به خصوص آموزش عالی نظام جمهوری اسلامی ایران است که در ایجاد توانایی و آمادگی هر چه بهتر در توسعه و بهینه‌سازی دانش حکمت و فلسفه اقدام فعال نمایند.

اهداف:

- ۱- تربیت نیروهای کارآمد در زمینه دانش حکمت و فلسفه
- ۲- پاسخگویی در ساحت اعتقادات و باورها و تبادل اندیشه‌های فلسفی
- ۳- مهیا ساختن زمینه‌های پژوهشی و تحقیق و رشد نیرو برای دوره‌های تحصیلات تکمیلی

تعداد و نوع واحدهای درسی:

واحدهای درسی این دوره مجموعاً ۱۳۶ واحد است که شامل ۱۲ واحد عمومی ۳۰ واحد پایه ۸۵ واحد اصلی - تخصصی و ۹ واحد اختیاری می‌باشد.

ضرورتها:

با توجه به بازنگری سرفصل دروس رشته مذکور در سال ۱۳۸۴ مصوب ۱۴۴ جلسه شورای دانشگاه به تاریخ ۸/۵/۸۴ از جمله عوامل مهمی که ضرورت بازنگری مجدد و انجام تغییرات در سرفصل دروس رشته مذکور را لازم نمود عبارتند از:

- ۱- به روز نمودن محتوای برخی از دروس به منظور آگاه کردن دانشجویان از تحقیقات و پژوهش‌های علمی جدید در حوزه حکمت، فلسفه و کلام.
- ۲- حذف و یا تغییر برخی دروس از اصلی - تخصصی به اختیاری و جایگزین نمودن درس‌های تخصصی مربوط به این رشته جهت تقویت پایه‌های علمی دانشجویان.

۳- پیرو نامه مدیر کل دفتر گسترش آموزش عالی و دبیر شورای گسترش به شماره ۲۲/۸۰۲۰ مورخ ۱۳۸۶/۵/۹ در خصوص اصلاح دروس پایه بویژه عربی در این برنامه واحدهای درس عربی به منظور توان استفاده دانشجویان از متون اصلی افزوده و تغییراتی در دروس پایه انجام گرفت.

۴- سرفصل های برنامه درسی در راستای آمادگی بیشتر دانشجویان برای آزمون کارشناسی ارشد و موفقیت در دوره های تحصیلات تکمیلی این رشته تنظیم شده است .

مطالعات و اقدامات

در تدوین این برنامه علاوه بر بهره گیری از سرفصل های دانشگاهها و مراکز آموزش عالی از پیشنهادهای استادان مربوط استفاده شده است . برای تدوین دروس عربی از نظرات استادان گروه عربی دانشکده زبانها بهره گرفته شده است و دروسی که ضرورت آنها در حد دروس اصلی - تخصصی نبود به دروس اختیاری انتقال یافت و یا حذف گردید . در نتیجه مجموع واحدهای عمومی ۱۲ واحد ، و دروس پایه ۳۰ واحد و دروس اصلی - تخصصی ۸۵ واحد و دروس اختیاری در ۳۸ واحد تنظیم گردید.

کار گروه برنامه ریزی درسی
رشته فلسفه و کلام اسلامی

جدول تغییرات دروس پایه

ردیف	عنوان درس فعلی	تعداد واحد	عنوان درس جدید	تعداد واحد	ملاحظات
۱	صرف کاربردی ۱ و ۲ و ۳	۷	صرف ۱ و ۲	۵	تغییر در سرفصل دروس و تعداد واحد
۲	نحو کاربردی ۱ و ۲	۸	نحو ۱ و ۲ و ۳ و ۴ و ۵	۱۱	تغییر در سرفصل دروس و تعداد واحد
۳	آشنایی با کلیات علوم قرآن و حدیث	۲	آشنایی با کلیات علوم قرآن و حدیث	۲	انتقال به دروس اختیاری
۴	اصول و مبانی ترجمه	۲	مبانی فن ترجمه	۲	تغییر در سرفصل دروس
۵	کاربرد کامپیوتر در علوم اسلامی	۲	کاربرد کامپیوتر در علوم اسلامی	۲	انتقال به دروس اختیاری
۶	تاریخ اسلام ۱ و ۲	۴	تاریخ اسلام	۲	انتقال به دروس عمومی
۷	فقه ۱ و ۲	۴	فقه ۱ و ۲	۴	انتقال به دروس اختیاری
۸	نهضت های اسلامی در یکصدسال اخیر	۲	نهضت های اسلامی در یکصدسال اخیر	۲	تغییر در سرفصل دروس
۹	کلیات علم اصول	۲	کلیات علم اصول	۲	انتقال به دروس اختیاری

جدول تغییرات دروس اصلی - تخصصی

ردیف	عنوان درس فعلی	تعداد واحد	عنوان درس جدید	تعداد واحد	ملاحظات
۱	تفسیر	۴	تفسیر	۴	انتقال به دروس پایه
۲	آشنایی با ادیان بزرگ	۲	آشنایی با ادیان بزرگ	۲	انتقال به دروس اختیاری و تغییر در سرفصل
۳	آشنایی با نهج البلاغه و ادعیه	۲	آشنایی با نهج البلاغه و ادعیه	۲	انتقال به دروس پایه
۴	زبان تخصصی ۱ و ۲	۴	زبان تخصصی ۱ و ۲ و ۳	۶	تغییر در سرفصل دروس و تعداد واحد
۵	تاریخ فلسفه اسلامی ۱ و ۲ و ۳	۶	تاریخ فلسفه اسلامی ۱ و ۲	۴	تغییر در سرفصل دروس و تعداد واحد
۶	فلسفه متعالیه ۱ و ۲ و ۳ و ۴ و ۵	۱۸	فلسفه متعالیه ۱ و ۲ و ۳ و ۴ و ۵	۱۹	تغییر در سرفصل دروس و تعداد واحد

جدول تغییرات دروس اختیاری

ردیف	عنوان درس فعلی	تعداد واحد	عنوان درس جدید	تعداد واحد	ملاحظات
۱	پایان نامه	۴	حذف	-	-
۲	صرف و نحو کاربردی (۳)	۲	حذف	-	-
۳	علوم بلاغی	۲	بلاغت ۱ و ۲	۴	تدوین سرفصل جدید

جدول دروس و عناوین واحدهای درسی رشته فلسفه و کلام اسلامی

جدول دروس عمومی

ردیف	نام درس	تعداد واحد
۱	زبان فارسی	۳
۲	زبان عمومی	۳
۳	تربیت بدنی ۱	۱
۴	تربیت بدنی ۲	۱
۶	جمعیت و تنظیم خانواده	۲
۷	تاریخ اسلام	۲
جمع واحد ۱۲		

جدول دروس پایه

ردیف	نام درس	تعداد واحد
۱	صرف ۱	۳
۲	صرف ۲	۲
۳	نحو ۱	۳
۴	نحو ۲	۲
۵	نحو ۳	۲
۶	نحو ۴	۲
۷	نحو ۵	۲
۸	روش تحقیق و مآخذ شناسی	۲
۹	آشنایی با نهج البلاغه و ادعیه	۲
۱۰	تفسیر قرآن	۴
۱۱	مبانی و فن ترجمه	۲
۱۳	نهضت های اسلامی در یکصد سال اخیر	۲
۱۴	تعلیم و تربیت اسلامی	۲
جمع واحد ۳۰		

جدول دروس اصلی - تخصصی

ردیف	نام درس	تعداد واحد
۱	فلسفه اخلاق	۲
۲	منطق جدید	۲
۳	متن خوانی و ترجمه ۱	۲
۴	متن خوانی و ترجمه ۲	۲
۵	متن خوانی و ترجمه ۳	۲
۶	متن خوانی و ترجمه ۴	۲
۷	متن خوانی و ترجمه ۵	۲
۸	مسائل جدید کلامی (۱)	۲
۹	مسائل جدید کلامی (۲)	۲
۱۰	حکمت متعالیه ۱	۳
۱۱	حکمت متعالیه ۲	۴
۱۲	حکمت متعالیه ۳	۴
۱۳	حکمت متعالیه ۴	۴
۱۴	حکمت متعالیه ۵	۴
۱۵	فلسفه اشراق	۲
۱۶	تاریخ فلسفه اسلامی ۱	۲
۱۷	تاریخ فلسفه اسلامی ۲	۲
۱۸	زبان تخصصی ۱	۲
۱۹	زبان تخصصی ۲	۲
۲۰	زبان تخصصی ۳ (متون فلسفی)	۲
۲۱	کلام اسلامی ۱	۴
۲۲	کلام اسلامی ۲	۲
۲۴	کلام اسلامی ۳	۲
۲۵	متون فلسفی به زبان عربی	۲
۲۶	علم النفس از دیدگاه حکمای اسلامی	۲

٢	فلسفه مشاء	٢٧
٢	تاریخ علم کلام	٢٨
٤	تاریخ فلسفه غرب	٢٩
٤	عرفان	٣٠
٤	منطق ١	٣١
٤	منطق ٢	٣٢
٤	منطق ٣	٣٣
جمع واحد ٨٥		

جدول دروس اختیاری

ردیف	نام درس	تعداد واحد
۱	آشنایی با ادیان بزرگ	۲
۲	اخلاق اسلامی	۲
۳	کلیات علم اصول	۲
۴	فقه ۱	۲
۵	فقه ۲	۲
۶	کاربرد کامپیوتر در علوم اسلامی	۲
۷	آشنایی با کلیات علوم قرآن و حدیث	۲
۸	آشنایی با متون عرفانی به زبان فارسی	۲
۹	روان خوانی قرآن	۱
۱۰	فلسفه علم کلام	۲
۱۱	فلسفه تاریخ	۲
۱۲	انسان شناسی عرفانی	۲
۱۳	آشنایی با فرق و مذاهب اسلامی	۲
۱۴	فلسفه علم	۲
۱۵	مبانی فلسفی - کلامی قرآن و حدیث	۲
۱۶	مطبوعات و رسانه های عربی	۱
۱۷	تاریخ زبان و فرهنگ عربی	۲
۱۸	مکالمه عربی	۲
۱۹	بلاغت ۱	۲
۲۰	بلاغت ۲	۲
جمع کل		۳۸

- دانشجوی می تواند با تایید گروه یک یا دو درس اختیاری را از سایر رشته ها و گرایش های مرتبط موجود در دانشگاه اخذ نماید.

صرف ۱

The Morphology(1)

تعداد واحد نظری: ۳	تعداد واحد عملی:-
نوع درس: پایه	پیشنیاز: -

هدف درس:

فراگیری یک دوره صرف و واژه شناسی زبان عربی برای درست خواندن، درست نوشتن و دریافت درست متون.

رئوس مطالب:

- تعریف و تصریف انواع فعل (ماضی، مضارع و امر)
- وزن فعل، و فعل متصرف و غیر متصرف
- فعل صحیح و سالم و مهموز و معتل و مضاعف
- فعل مجرد و مزید فیه و ابواب آن ها
- انواع اعلال و قواعد آن
- تخفیف همزه و قواعد آن، و همزه قطع و وصل
- ادغام و قواعد آن، ابدال و قواعد آن
- لازم و متعدی، معلوم و مجهول

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	-

بازدید:-

منابع اصلی:

- طباطبائی، م. (۱۳۷۳). صرف ساده به ضمیمه صرف مقدماتی. قم: دارالعلم.

منابع فرعی:

- الشرتونی، ر. (۱۹۶۴). مبادئ العربیة. ج ۴. بیروت: المكتبة الشرقیة.
- عطاری کرمانی، ع. (۱۳۸۲). صرف و نحو عربی نوین. تهران: انتشارات حافظ.
- محمدی، ح. (۱۳۷۴). زبان قرآن. قم: انتشارات دارالعلم.

صرف (۲)

The Morphology(2)

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: -
نوع درس: پایه	پیشنیاز: صرف ۱

هدف درس:

فراگیری یک دوره صرف و واژه شناسی زبان عربی برای درست خواندن، درست نوشتن و دریافت درست متون.

رئوس مطالب:

- مفرد و مثنی و جمع و اسم جمع و شبه جمع
- مذکر و مؤنث، جامد و مشتق
- موصوف و صفت
- معرب و مبنی و انواع آن، منصرف و غیر منصرف
- مصدر و انواع آن، و اسم مصدر
- مشتقات (اسم فاعل، اسم مفعول، صفت مشبیه، و...)
- نسبت و قواعد آن
- تصغیر و قواعد آن
- مقصور و منقوص و ممدود، و تغییرات اسم (اعلال، ادغام، ابدال، و ...)

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	-

بازدید:-

منابع اصلی:

- طباطبائی، م. (۱۳۷۳). صرف ساده به ضمیمه صرف مقدماتی. قم: دارالعلم.

منابع فرعی:

- الشرتونی، ر. (۱۹۶۴). مبادئ العربیة. ج ۴. بیروت: المكتبة الشرقیة.
- عطاری کرمانی، ع. (۱۳۸۲). صرف و نحو عربی نوین، تهران: انتشارات حافظ.
- محمدی، ح. (۱۳۷۴). زبان قرآن، چاپ ۳۷، قم: انتشارات دارالعلم.

نحو ۱

The Syntax(1)

تعداد واحد نظری: ۳	تعداد واحد عملی: -
نوع درس: پایه	پیشنیاز: -

هدف درس:

فراگیری یک دوره نحو برای درست خواندن، درست نوشتن و دریافت درست متون عربی .

رئوس مطالب:

- اعراب و بناء و انواع هر یک
- نصب فعل مضارع، جزم فعل مضارع
- شرط و جزا
- جمله اسمیه و فعلیه
- جمله های دارای محل اعراب و بدون محل
- شبه جمله و تعلق
- انواع حروف عامل و کاربردهای آنها
- انواع حروف غیر عامل و کاربردهای آنها، حروف زائد و کاربرد آنها

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	-

بازدید: -

منابع اصلی:

- الجارم، م. (۱۳۷۷). النحو الواضح. تهران: انتشارات الهام.

منابع فرعی:

- الشرتونی، ر. (۱۹۶۴). مبادئ العربیه. ج ۴. بیروت: المكتبة الشریقه.
- عطاری کرمانی، ع. (۱۳۸۲). صرف و نحو عربی نوین. تهران: انتشارات حافظ.
- محمدی، ح. (۱۳۷۴). زبان قرآن. قم: انتشارات دارالعلم.

نحو ۲ The Syntax(2)

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: -
نوع درس: پایه	پیشنیاز: نحو ۱

هدف درس:

فراگیری یک دوره نحو برای درست خواندن، درست نوشتن و دریافت درست متون عربی .

رئوس مطالب:

-فاعل،نائب فاعل

-مبتدا و خبر، مبتدای وصفی

-افعال ناقصه،افعال مقاربه

-حروف مشبیه به لیس، حروف مشبیه به فعل

-لای نفی جنس

- ضمیر فصل و ضمیر شان

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	-

بازدید:-

منابع اصلی:

- الجارم، ع. (۱۳۷۷). النحو الواضح. تهران: انتشارات الهام.
- امام زاده، ا. (۱۳۷۶). صرف ونحو کاربردی. تهران: انتشارات دانشگاه پیام نور.
- الشرتونی، ر. (۱۳۷۲). مبادئ العربیة ج ۴. تهران: اساطیر.
- عطاری کرمانی، ع. (۱۳۸۲). صرف ونحو عربی نوین. تهران: انتشارات حافظ.
- محمدی، ح. (۱۳۶۸). زبان قرآن (علم نحو). تهران: موسسه نور.
- (۱۴۰۱ق). جامع المقدمات (کتاب الهدایه). المصحح العلمی الاسلامی.
- الغلابینی، م. (۱۹۵۴م). جامع الدروس العربیة. تهران: انتشارات ناصر خسرو.

نحو ۳

The Syntax(3)

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: -
نوع درس: پایه	پیشنیاز: نحو او ۲

هدف درس:

فراگیری یک دوره نحو برای درست خواندن، درست نوشتن و دریافت درست متون عربی .

رئوس مطالب:

- مفعول مطلق، مفعول به

- عوامل مفعول به (فعل، اسم فعل، اسم فاعل، مصدر، ...)

- فعل های دو مفعولی و سه مفعولی

- تحذیر و اغراء

- اختصاص، اشتغال

- مفعول له، مفعول فیه، مفعول معه

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	-

بازدید :-

منابع اصلی:

-الجارم، م .(۱۳۷۷)، النحو الواضح، تهران: انتشارات الهام.

منابع فرعی :

- الشرتونی، ر .(۱۹۶۴). مبادئ العربية. ج ۴، بیروت: المكتبة الشرقية.

- عطاری کرمانی، ع.(۱۳۸۲). صرف و نحو عربی نوین. تهران: انتشارات حافظ.

- محمدی، ح.(۱۳۷۴). زبان قرآن، چاپ ۳۷. قم: انتشارات دارالعلم.

نحو ۴

The Syntax(4)

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: -
نوع درس: پایه	پیشنیاز: نحو ۱ و ۲ و ۳

هدف درس:

فراگیری یک دوره نحو برای درست خواندن، درست نوشتن و دریافت درست متون عربی .

رئوس مطالب:

- تنازع
- منادی و توابع آن
- استغاثه و ندبه و ترخیم
- حال و انواع آن
- ارتباط حال با ذوالحال و عامل حال
- تمییز و انواع آن
- اسم تفضیل
- اسلوب تعجب
- افعال مدح و جزم
- استثناء

روش ارزیابی:

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	-

بازدید: -

منابع اصلی:

- الجارم، م. (۱۳۷۷). النحو الواضح. تهران: انتشارات الهام.

منابع فرعی:

- الشرتونی، ر. (۱۹۶۴). مبادئ العربية. ج ۴. بیروت: المكتبة الشرقية.
- عطاری کرمانی، ع. (۱۳۸۲). صرف و نحو عربی نوین، تهران: انتشارات حافظ.
- محمدی، ح. (۱۳۷۴). زبان قرآن. قم: انتشارات دارالعلم.

نحو ۵ The Syntax(5)

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: پایه	پیشیناز: نحو ۱ و ۲ و ۳ و ۴

هدف درس:

فراگیری یک دوره نحو برای درست خواندن، درست نوشتن و دریافت درست متون عربی .

رئوس مطالب:

- اضافه معنوی، اضافه لفظی
- اضافه به جمله و اسم دائم الاضافه
- نعت اصلی، نعت سببی
- تاکید و انواع آن
- بدل و انواع آن
- عطف بیان، عطف نسق
- قواعد و اصول ترکیب

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	-

بازدید: -

منابع اصلی:

-الجارم، م .(۱۳۷۷)، النحو الواضح، تهران: انتشارات الهام.

منابع فرعی:

- الشرتونی، ر. (۱۹۶۴). مبادئ العربية. ج ۴. بیروت: المكتبة الشرقية.
- عطاری کرمانی، ع. (۱۳۸۲). صرف و نحو عربی نوین. تهران: انتشارات حافظ
- محمدی، ح. (۱۳۷۴). زبان قرآن. چاپ ۳۷. قم: انتشارات دارالعلم.

روش تحقیق و مآخذ شناسی

The Research Methods and Sources of References

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی:-
نوع درس: پایه	پیشنیاز:-

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با روش تحقیق علوم (شناخت روش علوم) و روشهای تحقیق در علوم انسانی و مآخذ و منابع تحقیق (مآخذ شناسی)

رئوس مطالب:

- تعریف ، پیدایش متدولوژی علم ، روش فلسفی ، طبقه بندی علوم ، ارزش تحقیق ، ارزش شک علمی ، تعقل و تحقیق در قرآن ، علوم انسانی و اجتماعی و روش آنها.

- معرفی روشهای تحقیق علمی در علوم انسانی (روش کمی ، کیفی ...)

- معرفی منابع و مآخذ شامل معجم ها ، کتب لغت ، دائره المعارف های اسلامی و فلسفی ، مجلات تخصصی

- تعریف نظریه ، تعریف تحقیق ، تحقیق بنیادی ، تحقیق کاربردی ، تعریف فرض و انواع آن ، ویژگی های تحقیق علمی ، انتخاب موضوع تحقیق ، انواع محدودیتها در تحقیق ، تحقیق توصیفی تحلیلی ، تحقیق تاریخی ، تحقیق موردی و زمینه ای ، روشهای جمع آوری اطلاعات شامل مشاهده ، مصاحبه ، پرسشنامه و فیش برداری ، طرز تهیه و نوشتن مقاله ، گزارش علمی ، رساله پایان نامه تحصیلی.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
	+	+	

بازدید:

منابع اصلی:

- حافظ نیا، م. ر. (۱۳۷۲). مقدمه ای بر روش تحقیق در علوم انسانی. چاپ دوم. تهران: انتشارات سمت.
- شاله، ف. (۱۳۷۸). فلسفه علمی یا شناخت روش علوم. (ترجمه: مهدوی). تهران: انتشارات سمت.
- گال، (۱۳۸۲) روش های کمی و کیفی در علوم تربیتی و روانشناسی، ترجمه دکتر احمد رضا نصر اصفهانی، تهران، انتشارات سمت
- لازمی، ج. (۱۳۶۲). درآمدی تاریخی به فلسفه علم. (ترجمه ع. پاپا). تهران: انتشارات مرکز نشر دانشگاهی.
- نادری ع. و م. سیف تراقی (۱۳۸۱). راهنمای عملی تنظیم طرح تحقیق. دفتر تحقیقات و انتشارات، تهران
- نادری ع. و م. سیف تراقی، (۱۳۶۹). روشهای تحقیق و چگونگی ارزیابی آن در علوم انسانی، تهران: دفتر تحقیقات و انتشارات.
- یوفلیک، (۱۳۸۲). درآمدی بر پژوهشهای کیفی در علوم انسانی. (ترجمه عبدالرسول جمشیدیان و دیگران). قم

آشنایی با نهج البلاغه و ادعیه
An Introduction to Nahj Al Balaghah and Prayers

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی:
نوع درس: پایه	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با نحوه بیان و ادبیات فلسفی عرفانی نهج البلاغه و ادعیه پیرامون مباحث اعتقادی

رئوس مطالب:

- خطبه اول نهج البلاغه
- خطبه ۹۱ نهج البلاغه
- خطبه ۱۸۶ نهج البلاغه
- دعای صباح حضرت امیر(ع)
- دعای اول صحیفه سجاده
- دعای سیفی صغیر
- فرازهایی از دعای کمیل و ابو حمزه ثمالی و عرفه
- مناجات المریدین و مناجات المحبین و مناجات العارفين از مجموعه مناجات خمسہ عشر

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
	+	+	

بازدید: -

منابع اصلی:

- نهج البلاغه
- مفاتيح الجنان
- صحيفه سجاديه.
- ابن ابى الحديد، (۱۳۷۸هـ.ق). شرح نهج البلاغه. بيروت: انتشارات داراحياء التراث العربى.
- بحرانی، ا. (۱۳۷۵). شرح نهج البلاغه. مشهد: آستان قدس رضوى.
- امام صادق. (۱۳۶۱). مصباح الشريعه و مفتاح الحقيقه، منسوب به امام صادق (ع). تهران: حجر.
- جوادی آملی، ع، (۱۳۶۲). حکمت نظری و عملی در نهج البلاغه. تهران: دفتر انتشارات اسلامى.
- جعفرى، م، ت. (۱۳۵۹) ترجمه و تفسیر نهج البلاغه، تهران: دفتر نشر فرهنگ اسلامى.
- دشتی، م. (۱۳۶۸) شناخت نهج البلاغه، قم چاپخانه مهر
- سبزواری، م، ه (۱۳۷۵) شرح دعای جوشن کبیر، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
- مازندرانی خواجهی، م، (۱۴۱۴ ه ق) مفتاح الفلاح و مصباح النجاح فى شرح دعای الصباح، مشهد: آستان قدس رضوى.
- مطهری، م. (۱۳۸۳). سیری در نهج البلاغه. تهران: انتشارات صدرا.

تفسیر قرآن

The Interpretation of Quran

تعداد واحد نظری: ۴	تعداد واحد عملی:
نوع درس: پایه	پیشنیاز: صرف و نحو (۱)

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با مفاهیم کلام الهی

رئوس مطالب:

- تعریف تفسیر، موضوع، فایده و لزوم آن، تفاوت تفسیر و تأویل، انواع تفسیر، (نقلی، عقلی، علمی، عرفانی، ذوقی و ...) تفاسیر مهم شیعی و سنی با تکیه بر تفاسیر عقلی و عرفانی
- تفسیر سوره حمد، آیه الکرسی، آیات پایانی سوره بقره (آمن الرسول تا آخر سوره)، سوره آل عمران آیات ۱۹۵-۱۹۰- آیات اول سوره حدید، سوره هایی از جزء ۳۰ به انتخاب استاد، تفسیر جزء ۲۸ قرآن
- حجم مطالبی که تدریس می شود حداقل برابر با یکصد صفحه از تفسیر المیزان و تفسیر ملاصدرا باشد.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
	+	+	

بازدید :-

منابع اصلی:

- جوادی آملی، ع. (۱۳۷۸). تفسیر تسنیم. قم: انتشارات مرکز نشر اسراء.
- جوادی آملی، ع. (۱۳۶۳). تفسیر موضوعی. تهران: مرکز نشر فرهنگی رجاء.
- زمخشری، م. (۱۹۹۱م). الکشاف. بیروت: انتشارات دارالمعرفه.
- سبحانی، ج. (۱۳۸۳). منشور جاوید. قم: موسسه الامام الصادق
- طباطبایی، م. ح. (۱۳۷۲). المیزان فی تفسیر القرآن. تهران: انتشارات دارالکتاب الاسلامیه.
- طبرسی، (۱۴۰۶هـ.ق). مجمع البیان. بیروت: انتشارات دارالمعرفه.
- فیض کاشانی، م. (۱۳۷۳). تفسیر الصافی. بیروت: انتشارات موسسه الاعلمی.
- مکارم شیرازی ن. (جمعی از نویسندگان) (۱۳۷۶). تفسیر نمونه. تهران: دارالکتب الاسلامیه.
- مکارم، ن. (۱۳۶۸). پیام قرآن. تهران: مدرسه الامام امیرالمومنین (ع).
- ملاصدرا، (۱۳۶۰ق). تفسیر القرآن الکریم، تحقیق محمدخواجهوی. تهران: انتشارات بیدار.

مبانی و فن ترجمه

The Bases and Art of Translation

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی:
نوع درس: پایه	پیشنیاز: صرف و نحو کاربردی ۱

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با ترجمه متون عربی به فارسی و ساختار جملات عربی و کاربردی کردن مباحث نحو در عرصه ترجمه

رئوس مطالب:

-دانش ترجمه شامل:

۱- جایگاه و حوزه های مختلف ترجمه ۲- تاریخچه ای از ترجمه عربی به فارسی و به ویژه ترجمه قرآن ۳- تعریف ترجمه ۴- امکان ترجمه و نیز ترجمه قرآن با توجه به تعریف ترجمه ۵- برخی از تقسیمات و اقسام ترجمه ۶- عوامل سازنده پیام متن.

-ارکان ترجمه از قبیل: ۱- واحد ترجمه (کلمه، جمله، بند) و مزایای واحد جمله بر دیگر واحدها ۲- نحوه تعیین جمله با توجه به تقسیمات جمله (جمله مستقل). پیوندهای لفظی، پیوندهای غیر لفظی ۳- اعراب و نقش آن در ترجمه اسم و فعل، اسم معرفه و نکره و نحوه ترسیم اسم نکره در ساختهای مختلف عربی، موصوف و صفت و نحوه ترجمه آن، مضاف و مضاف الیه و نحوه ترجمه آن، مضاف موصوف و مضاف الیه و نحوه ترجمه آن (حداقل ۳۰ صفحه از قرآن و متون عربی به انتخاب استاد ترجمه شود).

-انواع ترجمه بارویکرد زبان شناختی و از دریچه ای فارسی به عربی از قبیل:

- ۱- ترجمه ساخت های مختلف جملات با افعال ناقصه
- ۲- ترجمه ساخت های مختلف جملات با افعال مقاربه
- ۳- ترجمه ساخت جمله های دارای فعل تام با فعل لازم یا فعل متعدی - با فعل مقلوب - با افعال غیر قلوب - با افعال سه مفعولی
- ۴- ترجمه جمله هایی که با مصدر ساخته می شوند
- ۵- ترجمه جمله های وابسته (وصفی - حالیه - قیدی)
- ۶- ترجمه جمله های مرکب

- شیوه تقسیم جمله مرکب به جمله مستقل و موارد آن
- شیوه ترجمه سازه های درون هر جمله و مقایسه آن با جایگاه هر سازه در ساخت جملات زبان فارسی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
	+	+	

منابع اصلی:

- آذرنوش، آ. (۱۳۶۹). آموزش زبان عربی. تهران: انتشارات مرکز نشر دانشگاهی.
- فاتحی نژاد ع. و ب. فرزانه، (۱۳۷۷). آئین ترجمه. تهران: موسسه انتشاراتی محبوب.

نهضت های اسلامی در یکصدسال اخیر

The Islamic Revolutions in the Recent Century

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی:
نوع درس: پایه	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با مبانی و ریشه های انقلاب اسلامی و نهضت های اسلامی در یکصد سال اخیر

رئوس مطالب:

- نهضت های ایرانی اسلامی از قبیل: تنباکو علیه استعمار به رهبری آیت ا... میرزا محمد حسن شیرازی،

نهضت علمای ایران علیه قرار داد رویترا، نهضت سیدجمال الدین اسدآبادی علیه استعمار انگلیس

- انقلاب مشروطیت

- شیخ فضل ا... نوری برای استقرار مشروطه مشروعه

- میرزا محمد تقی شیرازی در برابر نفوذ انگلیس در عراق

- موضع گیریهای آیت ا... سیدحسن مدرس علیه رضاخان

- نهضت جنگل به رهبری میرزا کوچک خان

- حرکت آیت ا... بروجردی در برابر رضاخان

- آیت ا... کاشانی و زمینه سازی یک دولت ملی

- فدائیان اسلام به رهبری شهید نواب صفوی

- ملی کردن صنعت نفت

- انقلاب عظیم ۱۵ خرداد به رهبری امام خمینی (ره) و استمرار آن تا تحقق انقلاب اسلامی و استقرار نظام

جمهوری اسلامی

- رخدادهای پس از انقلاب به ویژه جنگ تحمیلی و دفاع

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
	+	+	

بازدید: -

منابع اصلی:

- جعفریان، ر. (۱۳۶۹). بررسی و تحقیق در جنبش مشروطیت ایران. تهران: انتشارات طوس.
- جعفریان، ر. (۱۳۸۶). جنبشهای اسلامی. قم: انتشارات مورخ.
- جوادی آملی، ع. (۱۳۷۸) ولایت فقیه، ولایت فقاها و عدالت، قم: مرکز نشر اسراء
- عمید زنجانی، ع. (۱۳۶۶) فقه سیاسی، تهران: موسسه انتشارات امیرکبیر.
- فیرحی، د. (۱۳۸۲) نظام سیاسی و دولت در اسلام، تهران: سازمان مطالعه و تدوین (سمت) و موسسه آموزشی عالی باقر العلوم (ع).
- مدنی، ج. (۱۳۶۱). تاریخ سیاسی معاصر ایران. قم: جامعه مدرسین حوزه علمیه قم.
- مطهری، م. (۱۳۸۲). نهضت های اسلامی در صد ساله اخیر. تهران: انتشارات صدرا.

تعلیم و تربیت اسلامی The Islamic Education

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی:
نوع درس: پایه	پیشنیاز:

هدف درس:

آشنایی دانشجو با مبانی نظری و عملی تعلیم و تربیت اسلامی

رئوس مطالب:

- مبانی تعلیم و تربیت اسلامی از قبیل: انسان شناسی، مقامات نفس و عوالم وجودی انسان و تاثیر و تاثر آنها از یکدیگر، قوای نفس و اعتدال و عدم اعتدال آنها، انسان سازی و تربیت
- مبانی عملی تعلیم و تربیت اسلامی از قبیل: تهذیب نفس و سیر و سلوک، اهمیت و ضرورت تهذیب نفس - تهذیب نفس هدف بعثت انبیاء - زیانهای عدم تهذیب نفس - فواید و ثمرات تهذیب نفس - لزوم تهذیب نفس در جوانی و سهولت آن
- ویژگی ها و اهداف و روش های تعلیم و تربیت اسلامی در قرآن کریم.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
	+	+	

بازدید: -

منابع اصلی:

- باقری، خ. (۱۳۸۲). نگاهی دوباره به تربیت اسلامی. تهران: انتشارات مدرسه.
- حاجتی، م. (۱۳۵۸). اسلام و تعلیم و تربیت. تهران: انتشارات دفتر نشر فرهنگ اسلامی.
- فرهادیان، م. (۱۳۷۸). آموزه های تعلیم و تربیت در قرآن و احادیث. تهران: دفتر تبلیغات اسلامی.
- لیاقتدار، م، ج. (۱۳۸۶). تعلیم و تربیت از دیدگاه امام سجاده. تهران: دفتر نشر معارف.
- مطهری، م. (۱۳۸۱). جاذبه و دافعه علی (ع). قم: دفتر انتشارات اسلامی، وابسته به جامعه مدرسین حوزه علمیه.
- مطهری، م. (۱۳۶۶). تعلیم و تربیت اسلامی. تهران: انتشارات الزهرا.

فلسفه اخلاق

The Philosophy of Ethics

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی:
نوع درس: اصلی - تخصصی	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با مبانی فلسفی علم اخلاق و مکاتب فلسفی اخلاق

رئوس مطالب:

- تعریف، جایگاه، تاریخچه، ... فلسفه اخلاق

- مفاهیم اخلاقی

- موضوعات عبارات اخلاقی - محمولات عبارات اخلاقی

- اخباری یا انشایی بودن عبارات اخلاقی

- ملاک خوب و بد اخلاقی

- حسن و قبح عقلی و شرعی

- مکاتب غیر توصیفی - مکاتب توصیفی طبیعت گرا - مکاتب توصیفی غیر طبیعت گرا

- رابطه بین باید ها و نبایدها و هست ها و نیست ها

- بحث درباره استنتاج باید از هست و بالعکس

- مطلق یا نسبی بودن اخلاق

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
	+	+	

منابع اصلی:

- امید، م (۱۳۸۱). در آمدی بر فلسفه اخلاق از دیدگاه متفکران مسلمان معاصر ایران. تبریز: انتشارات دانشگاه تبریز.
- پاپکین، ر. و استرول، ا. (۱۴۰۸هـ.ق). کلیات فلسفه. (ترجمه ج. مجتبوی). تهران: انتشارات حکمت.
- جوادی، م. (۱۳۷۵) مسأله باید و هست. قم: انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم.
- حائری یزدی، م. (۱۳۶۱). کاوشهای عقلی عملی. تهران: انتشارات انجمن فلسفه و حکمت.
- سروش، ع. (۱۳۶۰). دانش و ارزش. تهران: انتشارات یاران.
- شیروانی، ع. (۱۳۷۹). فرا اخلاق. پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی. تهران: کانون اندیشه جوان.
- غرویانی، م. (۱۳۷۷) در سهای فلسفه اخلاق از دیدگاه اسلام. قم: موسسه فرهنگی یمین.
- مدرسی، م (۱۳۷۱). فلسفه اخلاق. تهران: نشر سروش
- مصباح یزدی، م. (۱۳۶۷). فلسفه اخلاق. تهران: انتشارات اطلاعات.
- وارنوک، ج. (۱۳۶۲) فلسفه اخلاق در قرن حاضر. (ترجمه ص. لاریجانی). تهران: مرکز انتشارات علمی و فرهنگی.

منطق جدید New Logic

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی:
نوع درس: اصلی - تخصصی	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با منطق جدید و وجوه تمایز آن با منطق سنتی

رئوس مطالب:

- تفکیک منطق جدید و منطق سنتی یا وجوه تمایز بین دو نظام منطقی
- نماد و نقش آن در تفکیک بین منطق مادی و صوری
- تحلیل قضایا: جزئی و کلیه، منفصله و شرطیه در منطق سنتی و ریاضی
- قضایای مرکب و معنی شناسی آنها بر اساس جداول ارزشی
- شناسایی منطق گزاره ها و تفکیک آن از منطق محمولات
- قواعد جایگذاری همراه با حل تمرین
- قواعد استنتاج همراه با تمرین

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
	+	+	

بازدید: -

منابع اصلی:

- مصاحب، غ. (۱۳۳۴) مدخل منطق صورت. تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
- موحد، ض. (۱۳۶۸). درآمدی بر منطق جدید. تهران: سازمان انتشارات و آموزش انقلاب اسلامی.

متن خوانی و ترجمه (۱)

Reading and Translation(1)

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: -
نوع درس: اصلی - تخصصی	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنایی با متون قرآنی و تفسیری از طریق قرائت صحیح این متون، کاربرد آموخته های دستوری و بلاغی، درک مطلب و ترجمه آن به زبان فارسی.

رئوس مطالب:

- قرائت آیات قرآن کریم به ویژه آیات مربوط به موضوعات اعتقادی و ترجمه و تجزیه و ترکیب
- قرائت متون تفسیری آیات یاد شده در تفاسیر کهن و ترجمه و تجزیه و ترکیب
- قرائت متون تفسیری آیات یاد شده در تفاسیر جدید و ترجمه و تجزیه و ترکیب
- قرائت مباحثی از علوم قرآنی و ترجمه و تجزیه و ترکیب

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	-

بازدید:-

منابع اصلی:

- قرآن کریم.
- طباطبائی، م. (۱۹۹۷م). المیزان فی تفسیر القرآن. بیروت: موسسه الاعلمی.
- طبرسی، ف. (۱۹۹۷م). جوامع الجامع. قم: جماعه المدرسين فی الحوزه العلمیه بقم، موسسه النشر الاسلامی
- معرفت، م. (۱۳۸۶). التمهید فی علوم القرآن. قم: موسسه فرهنگی انتشاراتی التمهید،

منابع فرعی:

- زرکشی، م. (۱۹۸۸م). البرهان فی علوم القرآن. بیروت: دارالفکر.
- مغنیه، م. (۱۳۸۳). الکاشف فی تفسیر القرآن. قم: دارالکتاب الاسلامی.

متن خوانی و ترجمه (۲) Reading and Translation(2)

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: -
نوع درس: اصلی - تخصصی	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنایی با متون روایی از طریق قرائت صحیح این متون، کاربرد آموخته های دستوری و بلاغی، درک مطلب و ترجمه آن به زبان فارسی.

رئوس مطالب:

- قرائت احادیث نبوی و ترجمه و تجزیه و ترکیب
- قرائت خطبه ها، نامه ها و کلمات قصار امام علی (ع) به ویژه موارد مربوط به اعتقادات و ترجمه و تجزیه و ترکیب
- قرائت ادعیه پیشوایان بزرگ اسلام و ترجمه و تجزیه و ترکیب
- قرائت روایات مربوط به مسائل اعتقادی و ترجمه و تجزیه و ترکیب
- قرائت شروح احادیث و ترجمه و تجزیه و ترکیب

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	-

بازدید:-

منابع اصلی:

- نهج البلاغه
- صحیفه سجادیه
- صدرالمتألهین شیرازی، م. (۱۳۶۶). شرح اصول کافی. تهران: موسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی.
- کلینی، م، ی. (۱۳۶۳). اصول کافی (کتاب عقل و جهل، کتاب توحید، و ...). تهران: علمیه اسلامیة.

منابع فرعی:

- طباطبائی، م. (۱۳۸۵). سنن النبی. قم: همگرا.

متن خوانی و ترجمه (۳) Reading and Translation(3)

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: -
نوع درس: اصلی - تخصصی	پیشنیاز -

هدف درس:

آشنایی با نثر قدیم عربی از طریق قرائت صحیح این متون، کاربرد آموخته های دستوری و بلاغی، درک مطلب و ترجمه آن به زبان فارسی.

رئوس مطالب:

- قرائت متون محاضرات درسی عالمان قدیم و ترجمه و تجزیه و ترکیب
- قرائت متون فلسفی قدیم و ترجمه و تجزیه و ترکیب
- قرائت متون کلامی قدیم و ترجمه و تجزیه و ترکیب
- قرائت متون عرفانی قدیم و ترجمه و تجزیه و ترکیب

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	-

بازدید:-

منابع اصلی:

- ابن سینا، ح، ع. (۱۳۶۲). شرح اشارات. تهران: دفتر نشر کتاب.
- حلّی، ح، ی. (۸۹۲ق). باب حادی عشر. کاتب: کمال الدین علی الخطیر.
- علم الهدی، م. (۱۹۰۷). الامالی. قم منشورات مکتبه آیه الله مرعشی نجفی
- کلابادی، م، ب. (۱۳۳۰ق). شرح التعرف. لکهنو: باهتام بابو منوهرلال بهار گومینجر.

منابع فرعی:

- شیخ صدوق، م. (قرن ۱۰ق). الامالی. بیجا.
- صدر المتالهین شیرازی، م. (۱۳۱۱ق). رساله مشاعر. کاتب: یوسف بن خلیل الله موسوی اردکانی.

متن خوانی و ترجمه (۴)
Reading and Translation(4)

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: -
نوع درس: اصلی - تخصصی	حل تمرین
	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنایی با نثر معاصر عربی از طریق قرائت صحیح این متون، کاربرد آموخته های دستوری و بلاغی، درک مطلب و ترجمه آن به زبان فارسی.

رئوس مطالب:

- قرائت متون فلسفی معاصر و ترجمه و تجزیه و ترکیب
- قرائت متون کلامی معاصر و ترجمه و تجزیه و ترکیب
- قرائت متون عرفانی معاصر و ترجمه و تجزیه و ترکیب

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	-

بازدید:-

منابع اصلی:

- صدر، م. (۱۴۰۰ق). فلسفتنا. بیروت: دارالتعارف للمطبوعات.
- صدر، م. (۱۳۶۱). المرسل و الرسول و الرساله. تهران: عطائی.
- طباطبائی، م. (۱۹۹۷م). البدایه. مشهد: موسسه الامامه للنشر.

متن خوانی و ترجمه (۵)
Reading and Translation(5)

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: -
نوع درس: اصلی - تخصصی	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنایی با متون نظم عربی از طریق قرائت صحیح این متون، کاربرد آموخته های دستوری و بلاغی، درک مطلب و ترجمه آن به زبان فارسی.

رئوس مطالب:

۱. قرائت مناجات های منظوم و ترجمه و تجزیه و ترکیب
۲. قرائت متون منظوم فلسفی و ترجمه و تجزیه و ترکیب
۳. قرائت متون منظوم عرفانی و ترجمه و تجزیه و ترکیب
۴. قرائت سروده های شاعران تامل گرای معاصر عرب و ترجمه و تجزیه و ترکیب

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	-

بازدید:-

منابع اصلی:

- ابن سینا، ح، (۱۹۵۴). عینیه، با شرح نعمت الله جزایری، انتشارات قطبچه الحیدری.
- ابن فارض، ع. (۱۹۹۸). دیوان ابن فارض. بیروت: دار صادر.
- برده بوصیری، م، س. (۱۳۸۳). آوای فطرت: (ترجمه و شرح کوتاه قصیده) برده بوصیری (در مدح پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم. قم: پیام دبیر
- سبزواری، م ه، (۱۴۱۳ ه ق) شرح المنظومه، تصحیح و تعلیق، حسن حسن زاده آملی، تهران: نشر ناب.

مسائل جدید کلامی ۱
New Issues of Theology(1)

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی:
نوع درس: اصلی-تخصصی	پیشنیاز: €€

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با مسائل کلامی جدید و شناخت رویکردهای نوین در حوزه معرفت دینی

رئوس مطالب:

- تعریف، موضوع، روش در فلسفه دین و علم کلام، تاریخچه پیدایش اصطلاح کلام جدید و مسائل آن.
- عقل و وحی، تعریف آنها و رابطه آن دو با یکدیگر
- علم و دین، تعریف آنها و رابطه آن دو با یکدیگر
- آراء مختلف در نسبت علم و دین
- منشاء دین، نقد و بررسی دیدگاه های جامعه شناختی و روان شناختی در این باب
- بحث شرور

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
	+	+	

بازدید:-

منابع اصلی:

- اوجیبی، ع. (۱۳۷۵). کلام جدید در گذر اندیشه ها. تهران: انتشارات موسسه فرهنگ و اندیشه معاصر.
- باربور، ا. (۱۳۶۲). علم و دین. (ترجمه: ب، خرماهی). تهران: انتشارات مرکز نشر دانشگاهی.
- پترسون، م. و دیگران. (۱۳۷۶). عقل و اعتقاد دینی. (ترجمه: ا. نراقی و ا. سلطانی). تهران: انتشارات طرح نو.
- صادقی، ه. (۱۳۸۳). درآمدی بر کلام جدید. قم. انتشارات کتاب طه.
- فنایی، ا. (۱۳۷۷). درآمدی بر فلسفه دین و کلام جدید. تهران: انتشارات نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه ها.
- نصری، ع. (۱۳۷۳). خدا در اندیشه بشر. تهران: انتشارات دانشگاه علامه طباطبایی.

مسائل جدید کلامی (۲) New Issues of Theology(2)

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: حل تمرین:
نوع درس: اصلی-تخصصی	پیشنیاز: کلام جدید ۱

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با برخی مسائل کلامی جدید

رئوس مطالب:

- پلورالیسم: تبیین مفهوم پلورالیسم معرفتی و پلورالیسم دینی، تاریخچه و خاستگاه آن
- مبانی کلامی - فلسفی پلورالیسم دینی و نقد و بررسی آن: (تفکیک نومن از فنومن در معرفت شناسی ۰۰۰۰)
- رویکردهای مختلف درباره تنوع ادیان: (انحصارگرایی - شمول گرایی - کثرت گرایی و نقد و بررسی نظریه صراطهای مستقیم
- تفکیک گوهر و صدف دین و سمبلیک و نمادین دانستن زبان دینی
- تعریف دین به تجربه امر قدسی، تجربه دینی و اقسام آن، تجربه نبوی و نقد و بررسی آراء در این زمینه،
- رویکرد اسلام در برخورد با سایر ادیان و مسئله نجات و رستگاری و پلورالیسم اخلاقی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
	+	+	

بازدید:-

منابع اصلی:

- پترسون و دیگران. (۱۳۷۶). عقل و اعتقاد دینی. (ترجمه الف. نراقی و الف. سلطانی). تهران: انتشارات طرح نو.
- پراودفوت، و. (۱۳۷۷). تجربه دینی. (ترجمه ع. یزدانی). قم: انتشارات موسسه طه.
- حسین زاده، م. (۱۳۸۶). مبانی معرفت دینی. قم: انتشارات موسسه آموزشی پژوهشی امام خمینی (ره).
- خسروپناه، ع. (۱۳۸۱). کلام جدید. قم: انتشارات مرکز مطالعات و پژوهشهای حوزه علمیه.
- سروش، ع. (۱۳۷۰). صراطهای مستقیم. تهران: موسسه صراط.
- سروش، ع. (۱۳۷۰). قبض و بسط تئوریک شریعت. تهران: موسسه صراط.
- صادقی، ه. (۱۳۸۳). درآمدی بر کلام جدید. قم: انتشارات کتاب طه.
- قائمی نیا، ع. (۱۳۸۱). تجربه دینی و گوهر دین. قم: انتشارات مرکز مطالعات و تحقیقات اسلامی.
- هیک، ج. (۱۳۷۸). مباحث پلورالیزم دینی. (ترجمه ع. گواهی). انتشارات موسسه فرهنگی انتشاراتی تبیان.

حکمت متعالیه (۱)

Transcendental Theosophy(1)

تعداد واحد نظری: ۳	تعداد واحد عملی:
نوع درس: اصلی - تخصصی	پیشنیاز: منطق ۱

هدف درس:

آشنایی دانشجو با کلیات فلسفه اسلامی و برخی مباحث مقدماتی فلسفه

رئوس مطالب:

- تعریف فلسفه، روش تحقیق در فلسفه، رابطه فلسفه با کلام و عرفان، رابطه میان فلسفه و علم، ضرورت و اهمیت فلسفه، موافقان و مخالفان فلسفه، معرفی سه مکتب مهم فلسفی در جهان اسلام (مشاء، اشراق، متعالیه) جایگاه فلسفه اسلامی در عصر کنونی، آشنایی اجمالی با برخی مصطلحات فلسفی، مباحث معرفت شناسی و بررسی نسبت آن با مباحث وجودشناسی.

- بداهت وجود - اشتراک وجود - اصالت وجود - زیادت وجود بر ماهیت

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
	+	+	

بازدید :-

منابع اصلی:

- پاپکین، ر. (۱۳۷۵). کلیات فلسفه. (ترجمه ج. مجتوی). تهران: انتشارات امیرکبیر.
- سجادی، ج. (۱۳۷۵). فرهنگ علوم فلسفی و کلامی. تهران: انتشارات امیرکبیر.
- طباطبایی، م. ح. (۱۳۷۲) (بدایه الحکمه) تهران: انتشارات صدرا.
- عبودیت. (۱۳۸۵). درآمدی بر نظام حکمت صدرایی. تهران: انتشارات سمت.
- فیاضی، غ. (۱۳۹۰). هستی و چیستی در مکتب صدرایی. انتشارات پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
- مصباح یزدی، م. ت. (۱۳۶۶). آموزش فلسفه. قم: انتشارات مرکز چاپ و نشر سازمان تبلیغات اسلامی.
- مطهری، م. (۱۳۶۶). مقالات فلسفی، (۳جلد). تهران: انتشارات حکمت.
- یثربی، ی. (۱۳۸۹). حکمت متعالیه. تهران: انتشارات امیرکبیر.

حکمت متعالیه (۲) Transcendental Theosophy(2)

تعداد واحد نظری: ۴	تعداد واحد عملی:
نوع درس: اصلی - تخصصی	پیشنیاز: حکمت متعالیه (۱)

هدف درس:

آشنایی استدلالی دانشجویان با حکمت متعالیه و مباحث تحلیلی آن

رئوس مطالب:

- انحاء سه گانه وجود
- تشکیک وجود
- احکام سلبی وجود
- معنای نفس الامر
- انقسام وجود به ذهنی و خارجی
- وجود رابط و مستقل
- مواد ثلاث (تعریف و اقسام)

روش ارزیابی:

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
	+	+	

بازدید: -

منابع اصلی:

- طباطبایی، م. ح. (۱۳۵۹ هـ.ق). نهاییه الحکمه. قم: انتشارات موسسه النشر الاسلامی.
- طباطبایی، م. ح. (۱۳۶۴). بدایه الحکمه. قم: انتشارات موسسه النشر الاسلامی.
- مصباح یزدی، م. ت. (۱۳۶۸). آموزش فلسفه. تهران: انتشارات مرکز چاپ و نشر سازمان تبلیغات اسلامی.
- مطهری، م. (۱۳۷۶). شرح منظومه. تهران: انتشارات حکمت.

حکمت متعالیه (۳) Transcendental Theosophy(3)

تعداد واحد نظری: ۴	تعداد واحد عملی:
نوع درس: اصلی - تخصصی	پیشنیاز: حکمت متعالیه (۲ و ۱)

هدف درس:

آشنایی استدلالی دانشجو با حکمت متعالیه و مباحث تحلیلی آن

رئوس مطالب:

- ماهیت و احکام آن (اعتبارات ماهیت، کلی و جزئی، ذاتی و عرضی، برخی از احکام نوع و فصل...)
- مقولات عشر (انقسام ماهیت به جوهر و عرض، انقسامات جوهر، ماده و صورت، صورت جسمیه و صورت نوعیه و ...)
- علت و معلول (منشاء تصور علیت، اثبات علیت، انقسامات علل، دور تسلسل، ضرورت علی و معلولی و ...)
- انقسام موجود به واحد و کثیر (معنای وحدت و کثرت، اقسام وحدت، عوارض وحدت و کثرت، اقسام چهارگانه تقابل و ...)

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
	+	+	

بازدید:-

منابع اصلی:

- طباطبایی، م.ح. (۱۳۵۹، ه.ق). نهاییه الحکمه. قم: موسسه النشر الاسلامی.
- مصباح یزدی، م. ت. (۱۳۶۸). آموزش فلسفه. تهران: انتشارات مرکز چاپ و نشر سازمان تبلیغات اسلامی.
- مطهری، م. (۱۳۶۷). شرح منظومه. تهران: انتشارات حکمت.

حکمت متعالیه (۴)

Transcendental Theosophy(4)

تعداد واحد نظری: ۴	تعداد واحد عملی:
نوع درس: اصلی - تخصصی	پیشنیاز: حکمت متعالیه (۳ و ۲ و ۱)

هدف درس:

آشنایی استدلالی دانشجویان با حکمت متعالیه و مباحث تحلیلی آن

رئوس مطالب:

- مباحث قوه و فعل (تعریف حرکت، حرکت جوهری، زمان و ...)

- حدوث و قدم (اقسام تقدم و تأخر، ملاک تقدم و تأخر، معیت، حدوث و قدم زمانی، حدوث و قدم ذاتی...)

- اتحاد عاقل و معقول (تعریف علم، علم حصولی و حضوری، انقسام علم حصولی به کلی و جزئی) انواع و مراتب عقل

روش ارزیابی:

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
	+	+	

بازدید:-

منابع اصلی:

- طباطبایی، م. ح. (۱۳۵۹، ه. ق). نهاییه الحکمه. قم: موسسه النشر الاسلامی.
- مصباح یزدی، م. ت. (۱۳۶۸). آموزش فلسفه. تهران: انتشارات مرکز چاپ و نشر سازمان تبلیغات اسلامی.
- مطهری، م. (۱۳۶۷). شرح منظومه. تهران: انتشارات حکمت.

حکمت متعالیه (۵)

Transcendental Theosophy(5)

تعداد واحد نظری: ۴	تعداد واحد عملی:
نوع درس: اصلی - تخصصی	پیشنیاز: حکمت متعالیه (۴ و ۳ و ۲ و ۱)

هدف درس:

آشنایی استدلالی دانشجو با حکمت متعالیه و مباحث تحلیلی آن

رئوس مطالب:

- اثبات واجب الوجود
- بساطت واجب الوجود
- اثبات توحید واجب
- اثبات توحید ربوبی
- صفات واجب تعالی (علم، قدرت، اراده، کلام و ...)
- توحید افعال و ...
- خیر و شر
- قضا و قدر

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
	+	+	

بازدید:-

منابع اصلی:

- طباطبایی، م.ح. (۱۳۶۴). نهاییه الحکمه. قم: انتشارات موسسه النشر الاسلامی.
- مصباح یزدی، م.ت. (۱۳۶۸). آموزش فلسفه. تهران: انتشارات مرکز چاپ و نشر سازمان تبلیغات اسلامی.
- مطهری، م. (۱۳۷۶). شرح منظومه. تهران: انتشارات حکمت.

فلسفه اشراق

The Philosophy of Illumination

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی:
نوع درس: اصلی - تخصصی	پیشنیاز: فلسفه مشاء

هدف درس:

آشنایی با مکتب و روش فلسفی شیخ شهاب الدین سهروردی

رئوس مطالب:

- وضعیت فلسفه در زمان شیخ اشراق
- ماهیت و تاریخ فلسفه در نزد شیخ اشراق
- معرفت النفس بعنوان متد فلسفی اشراق
- نقش حکمت خسروانی یونانی و فرهنگ فلسفی - عقلانی اسلام در فلسفه اشراق
- روش های تبیین مسائل فلسفی در فلسفه اشراق
- نقدهای اساسی شیخ اشراق بر فلسفه مشاء
- نور و قواعد نور

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
	+	+	

بازدید:-

منابع اصلی:

- ابراهیمی دینانی، غ. ح. (۱۳۷۲). شعاع اندیشه و شهود در فلسفه سهروردی. تهران: انتشارات موسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی.
- شهرزوری، م. (۱۳۷۲). شرح حکمه الاشراق. تهران: انتشارات موسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی.
- شیخ اشراق، ی. (۱۳۷۲). حکمه الاشراق. (تصحیح هانری کربن و سید حسین نصر). تهران: انتشارات موسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی.
- معلمی، ح. (۱۳۸۷). فلسفه اشراق. تهران: انتشارات سمت.

تاریخ فلسفه اسلامی (۱)

The History of Islamic Philosophy(1)

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی:
نوع درس: اصلی - تخصصی	پیشنیاز: ندارد

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با اندیشه های حکیمان مسلمان با تکیه بر سیر تاریخی آن

رئوس مطالب:

نهضت ترجمه و بررسی علل و انگیزه های پیدایش آن و تاثیر آن بر تشکیل فلسفه اسلامی
- ریشه ها و مآخذ اصلی فلسفه اسلامی از قبیل: تعالیم قرآن و زمینه های کلامی (عقل گرایی معتزله، تفکر اشعری، مکتب امامیه، ظاهر گرایان و ...)

- فلسفه یونانی (اعم از افلاطون و ارسطو و نوافلاطونیان و حوزه اسکندرانی) و چگونگی تحول و تطور فلسفه یونانی در بستر فرهنگ و تفکر اسلامی

- مروری بر آرای مختلف پیرامون معنا و مفهوم «فلسفه اسلامی» همراه با نقد و بررسی فیلسوفان موثر در تأسیس فلسفه اسلامی از قبیل: کندی (۳۶۰ - ۲۸۵) نخستین فیلسوف مسلمان (بررسی زندگی، آثار، آراء و نظریات - نقش او در شکل گیری فلسفه اسلامی فارابی (۳۳۹ - ۲۵۸) مؤسس فلسفه اسلامی، ابن سینا، رئیس فیلسوفان مشایی مسلمان

- بررسی اجمالی حوزه فلسفی بغداد پیش از ظهور ابن سینا (ابوسلیمان سجستانی ۳۷۵ق، ابوالحسن عامری ۳۸۱ق، اخوان الصفا و اسماعیلیان)

- تأثیر ابن سینا بر دیگران (شامل تأثیر او بر رشد حیات مسلمین و تأثیر او بر شکل گیری فلسفه مدرسی مسیحی)

- ظهور مخالفان فلسفه مشایی ابن سینا از قبیل: امام محمد غزالی (۵۰۵ - ۴۵۰) فخرالدین رازی (۶۰۶ - ۵۴۳) و تشکیکات

- فلسفه اسلامی در غرب عالم اسلام

- نحوه انتقال فلسفه از شرق عالم اسلام به غرب عالم اسلام

- متفکران اسپانیایی پیش از ابن رشد (ابن باجه، ابن طفیل)

- ابن رشد فیلسوف یا مفسر

- ابن رشد و نقد و بررسی تهافت الفلاسفه غزالی

- ابن رشد و نقد فلسفه ابن سینا
- ظهور حکمت اشراق و بیان اجمالی زندگی و آرای شیخ اشراق
- ریشه ها و مآخذ حکمت اشراقی و اصول و مبانی و شارحان و پیروان آن
- تأثیر حکمت اشراقی در حوزه فلسفه اسلامی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
	+	+	

بازدید:-

منابع اصلی:

- ابراهیمی دینانی، غ. (۱۳۸۲). ماجراهای فکری فلسفی در جهان اسلام. تهران: طرح نو.
- الفاخوری، ح. و خلیل. العجر، (۱۳۷۳). تاریخ فلسفه در جهان اسلام. (ترجمه ع. آیتی). تهران: انتشارات علمی فرهنگی.
- بدوی، ع. (۱۹۸۴). موسوعه الفلسفه. بیروت: المؤسسة المریه للدراسات والنشر.
- شریف، م. م. (۱۳۶۷). تاریخ فلسفه در اسلام. زیر نظر نصراله پورجوادی. تهران: انتشارات مرکز نشر دانشگاهی.
- صدوقی سها، م. (۱۳۵۹). تاریخ حکما و عرفا متأخر از صدرالمتألهین. تهران: انجمن اسلامی حکمت و فلسفه ایران.
- کربن. ه. (۱۳۷۳). تاریخ فلسفه اسلامی. (ترجمه ج. طباطبایی). تهران: انتشارات کوی.
- نصر، ح. (۱۳۸۶). تاریخ فلسفه اسلامی. تهران: انتشارات حکمت.

تاریخ فلسفه اسلامی (۲)

The History of Islamic Philosophy (2)

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی:
نوع درس: اصلی - تخصصی	پیشنیاز: تاریخ فلسفه اسلامی (۲)

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با اندیشه های حکیمان مسلمان با تکیه بر سیر تاریخی آن

رئوس مطالب:

- خواجه نصیرالدین طوسی، زندگی و آثار، آراء و نظریات و تأسیس کلام فلسفی
- دوران فترت
- نهضت کلامی مکتب شیراز (قطب الدین شیرازی، عضدالدین ایجی، تفتازانی، میرسیدشریف جرجانی، جلال الدین دوانی، صدرالدین دشتکی)
- مکتب اصفهان (حکمت معنوی تشیع، میرداماد، شیخ بهایی، میرفندرسکی)
- ظهور صدرالمتهلین شیرازی، حیات و ادوار سه گانه زندگی صدرالمتهلین (دوران اشتغال به تحصیل، دوران انزوا و دوران اشتغال به تدریس)
- تفاوت افکار صدرا در آغاز و انجام، اشاره به قواعد تأسیسی ملاصدرا
- شاگردان بی واسطه ملاصدرا (عشره مبشره)
- شاگردان با واسطه ملاصدرا (دوره اول: ملاصادق اردستانی و یغما طالقانی، دوره دوم: ملا اسماعیل خواجهویی و الماسی. دوره سوم: آقا محمد بیدآبادی. دوره چهارم: آخوند نوری، دوره پنجم: حکمای اربعه (شاگردان نوری) دور ششم: انتقال حوزه فلسفی اصفهان به تهران و قزوین (ملاهادی سبزواری و آرای فلسفی و عرفانی او) دوره هفتم: انتقال فلسفه به نجف و قم
- تحلیل و بررسی حکمت متعالیه صدرایی در نگاه مخالفان (ملارجعلی تبریزی، ملاصالح مازندرانی، مکتب شیخیه، پیروان آقامیرزا مهدی اصفهان و مکتب تفکیک)

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
	+	+	

بازدید: -

منابع اصلی:

- ابراهیمی دینانی، غ. (۱۳۸۲). ماجراهای فکری فلسفی در جهان اسلام. تهران: طرح نو.
- الفاخوری، ح. و خ. الجری، (۱۳۷۳). تاریخ فلسفه در جهان اسلام. (ترجمه ع. آیتی). تهران: انتشارات علمی فرهنگی.
- بدوی، ع (۱۹۸۴). موسوعه الفلسفه. بیروت: الموسسه المریبه للدراسات والنشر.
- شریف، م. م. (۱۳۶۷). تاریخ فلسفه در اسلام. زیر نظر نصراله پورجوادی. تهران: انتشارات مرکز نشر دانشگاهی.
- صدوقی سها، م. (۱۳۵۹). تاریخ حکما و عرفا متأخر از صدرالمآلهین. تهران: انجمن اسلامی حکمت و فلسفه ایران.
- کربن. هـ. (۱۳۷۳). تاریخ فلسفه اسلامی. (ترجمه ج. طباطبایی). تهران: انتشارات کوی.

زبان تخصصی ۱

English for Special Purpose(1)

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی:
نوع درس: اصلی - تخصصی	حل تمرین:
	پیشنیاز: زبان عمومی

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با واژه ها و اصطلاحات دینی و معارف اسلامی و نحوه استفاده از متون دینی به زبان انگلیسی

رئوس مطالب:

- حداقل ده درس از منبع اصلی با عناوینی از قبیل موارد ذیل ترجمه گردد:

- The Study of Religions
- Pre-Literary Religions Today
- Man Without Religion
- The Islamic Concept of Worship
- The Quran
- Basic Beliefs in Islam
- The Unity of God
- Prophethood
- Imamate
- Social Justice in Islam

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
	+	+	

بازدید: -

منابع اصلی:

۱- م. ر. عطایی، ح. وحید دستجردی، (۱۳۸۰). انگلیسی برای دانشجویان رشته الهیات و معارف اسلامی (نیمه تخصصی). تهران: انتشارات سمت.

زبان تخصصی ۲ English for Special Purpose(2)

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: حل تمرین:
نوع درس: اصلی - تخصصی	پیشنیاز: زبان تخصصی ۲

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با نحوه استفاده از متون دینی به زبان انگلیسی

رئوس مطالب:

حداقل ده درس منبع اصلی با عناوینی از قبیل موارد ذیل ترجمه گردد:

- Islam and Racism
- Shiism
- Mulla Sadra
- Avicenna
- A Glance at Tafsir-al –Quran
- The Prophet Mohammad (s)

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
	+	+	

بازدید :-

منابع اصلی:

- الحسینی م.ع. و م. جلالی (۱۳۷۷). انگلیسی برای دانشجویان رشته الهیات و معارف اسلامی (تخصصی). تهران: انتشارات سمت.

زبان تخصصی ۳ (متون فلسفی)

English for Special Purpose 3 (Philosophical Texts)

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: حل تمرین:
نوع درس: اصلی - تخصصی	پیشنیاز:

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با نحوه استفاده از متون فلسفی به زبان انگلیسی

رئوس مطالب:

حداقل ۵۰ صفحه معمولی از منبع اصلی با عناوینی از قبیل موارد ذیل ترجمه و تفسیر گردد.

- Existence is self-evident
- Existence is Fundamentally Real
- Existence is Analogical
- Existence is Something Additional To Quiddity
- The Absolute is Pure Existence
- The unity and Multiplicity of Existence
- Mental Existence

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
	+	+	

• استاد درس بخشی از کتاب و متن انگلیسی را به صورت خود خوان در اختیار دانشجویان قرار

دهد تا ترجمه نمایند

بازدید: -

منابع اصلی:

-H. Sabzevari 1991, The Metaphysics of Sabzavari, translated by M. Mohaqeq and T. Izutsu, Tehran university press, Tehran.

کلام اسلامی ۱ The Islamic Theology (1)

تعداد واحد نظری: ۴	تعداد واحد عملی:
نوع درس: اصلی - تخصصی	حل تمرین:
	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنایی استدلالی دانشجویان با اصول دین و مسایل اعتقادی مربوط به توحید و عدل

رئوس مطالب:

- مباحث توحید به صورت تطبیقی در مکاتب کلامی اسلامی شامل:

الف) اثبات وجود خدا و روش های اثبات آن

ب) توحید ذاتی

ج) توحید صفاتی

د) توحید افعالی

ه) اختیار انسان و قضا و قدر

- مباحث عدل الهی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
	+	+	

بازدید: -

منابع اصلی:

- حلی. ح (۱۳۶۲). کشف المراد فی شرح تجرید الاعتقاد. تصحیح حسن زاده آملی. قم: انتشارات موسسه النشر الاسلامی .
- سعیدی مهر، م. (۱۳۸۹). آموزش کلام اسلامی. قم: کتاب طه .
- طباطبایی، م، ح. (۱۳۷۲): اصول فلسفه و روش رئالیسم. تهران: انتشارات صدرا .
- لاهیجی، ع. (۱۳۷۲): گوهر مراد. (تصحیح زین العابدین قربانی). تهران : انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی .

منابع فرعی:

- اللهد اشتی، ع. (۱۳۹۰). توحید وصفات الهی. قم: انتشارات دانشگاه قم
- مطهری، م. (۱۳۷۸): عدل الهی. تهران : انتشارات صدرا .
- خلیلی، م. (۱۳۸۲). اندیشه های کلامی علامه طباطبائی. قم: دفتر تنظیم و نشر آثار علامه طباطبایی.
- خمینی، ر. (۱۳۷۸). عدل از دیدگاه امام خمینی. تهران: موسسه تنظیم و نشر آثار امام.
- طباطبایی، م. ح. (۱۳۸۱). رسائل توحیدی. (ترجمه و تحقیق علی شیروانی). تهران: انتشارات الزهرا.

کلام اسلامی ۲ The Islamic Theology (2)

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: حل تمرین:
نوع درس: اصلی - تخصصی	پیشنیاز: کلام ۱

هدف درس:

آشنایی استدلالی دانشجویان با مباحث نبوت و امامت و مسائل کلامی مربوط به آن

رئوس مطالب:

- ضرورت نیاز انسان به نبوت و امامت و فلسفه آن دو
- رابطه جهان بینی انسان با نبوت و امامت در قرآن و نگرش های کلامی
- رابطه نبوت و امامت، ویژگی های نبی و امام، راههای اثبات آنها و معجزه شناسی در مکاتب کلامی
- رابطه مقام نبوت و مقام امامت در کلام امامیه
- امامت و معنای باطنی (با تأویل پژوهی) قرآن
- مهدویت - غیبت - ظهور - شرایط ظهور و جامعه پس از ظهور

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
	+	+	

بازدید:

-

منابع اصلی:

- حلی، ح (۱۳۶۲). کشف المراد فی شرح تجرید الاعتقاد. تصحیح حسن زاده آملی. قم: انتشارات موسسه النشر الاسلامی.

- سعیدی مهر، م. (۱۳۸۹). آموزش کلام اسلامی. قم: کتاب طه.

- طباطبایی، م، ح. (۱۳۶۰). شیعه در اسلام. قم: بنیاد علمی و فکری علامه طباطبایی.

- مطهری، م. (۱۳۷۸). امامت و رهبری. تهران: انتشارات صدرا.

منابع فرعی

- آربری، آ.ج. (۱۳۵۸). عقل و وحی از نظر متفکران اسلامی. (ترجمه ح. جوادی). تهران: انتشارات امیر کبیر.

- خمینی، ر. (۱۳۸۱). امامت و انسان کامل از دیدگاه امام خمینی (ره) موسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی،

- سعیدی روشن، م، ب. (۱۳۷۵). تحلیل وحی از دیدگاه اسلام و مسیحیت. تهران: موسسه فرهنگی اندیشه.

- شیخ الاسلامی، ا. (۱۳۶۳). تحقیقی در مسائل کلامی از نظر متکلمان اشعری و معتزلی. تهران: انتشارات امیر کبیر.

- طباطبایی، م. (۱۳۶۰). ظهور شیعه. تهران: نشر شریعت.

- _____، م. (۱۳۷۲). المیزان فی تفسیر القرآن، انتشارات دارالکتاب الاسلامیه، تهران

- _____، م، ح. (۱۳۸۸). قرآن در اسلام. مشهد: انتشارات طلوع.

- کربن، ه. (۱۳۷۱). تاریخ فلسفه اسلامی. (ترجمه ا. مبشری). تهران: موسسه انتشارات امیر کبیر.

- کشف الاسرار، امام خمینی

- مطهری، م. (۱۳۶۱). قیام و انقلاب حضرت مهدی (عج). قم: انتشارات اسلامی.

- _____، م. (۱۳۷۸). ختم نبوت. تهران: انتشارات صدرا.

- _____، م. (۱۳۷۸). وحی و نبوت. تهران: انتشارات صدرا.

- _____، م. (۱۳۷۸). ولاء ها و ولایت ها. تهران: انتشارات صدرا.

- نبوت از دیدگاه امام خمینی، موسسه تنظیم و نشر آثار امام (ره)، تهران، ۱۳۸۰.

- یوسفیان، ح. (۱۳۷۷). پژوهشی در عصمت معصومان. تهران: پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی.

کلام اسلامی ۳

The Islamic Theology (3)

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی:
نوع درس: اصلی - تخصصی	حل تمرین:
	پیشنیاز: و کلام ۲

هدف درس:

آشنایی استدلالی دانشجویان با مباحث معادشناسی و مسایل مربوط به آن

رئوس مطالب:

- رابطه مبدأشناسی با معادشناسی
- معادشناسی در مشرب های کلامی در مقایسه با معادشناسی قرآن
- تفاوت های نظام اخروی با نظام دنیوی در قرآن و کلام
- رابطه انسان شناسی با معادشناسی در قرآن و کلام
- براهین معادشناسی در قرآن و کلام
- رابطه دنیا و آخرت در قرآن و کلام
- معاد جسمانی در قرآن و کلام
- شبهات پیش آمده در معادشناسی و نحوه رویکردهای کلامی به آنها و پاسخ به آنها

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
	+	+	

بازدید: -

منابع اصلی:

- جوادی آملی، ع. (۱۳۶۶). مبداء و معاد. تهران: انتشارات الزهراء.
- حلی، ح (۱۳۶۲). كشف المراد فی شرح تجرید الاعتقاد، تصحیح حسن زاده آملی. قم: انتشارات موسسه النشر الاسلامی.
- مطهری، م. (۱۳۷۸). معاد. تهران: انتشارات صدرا.

منابع فرعی

- حسینی تهرانی م. ح. (۱۴۰۳ هـ ق). معادشناسی. تهران: انتشارات حکمت.
- خمینی، ر. (۱۳۷۸). معاد از دیدگاه امام خمینی. تهران: موسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی.
- طباطبایی، م. ح. (۱۳۷۲). المیزان فی تفسیر القرآن. تهران: انتشارات دارالکتاب الاسلامیه.
- طباطبایی، م. ح. (۱۳۸۱). انسان از آغاز تا انجام. (ترجمه و تعلیقات ص. لاریجانی). تهران: انتشارات الزهراء.

متون فلسفی به زبان عربی
The Philosophical Texts in Arabic Language

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: -
نوع درس: اصلی - تخصصی	پیشنیاز: فلسفه متعالیه ۱ و ۲ و ۳

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با متون اصلی فلسفه اسلامی (حکمت متعالیه)

رئوس مطالب:

- حدود پنجاه بیت از ابیات منظومه سبزواری
- بخشهای از کتاب مبدأ و معاد ملاصدرا
- بخش هایی از کتاب المظاهر الالهیه
- بخش هایی از کتاب المشاعر ملاصدرا

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
	+	+	

بازدید: -

منابع اصلی:

- سبزواری، ه. (۱۳۷۶). شرح منظومه. تهران: انتشارات حکمت.
- صدرالدین شیرازی، م. (۱۳۸۱). المبدأ والمعاد. تهران: انتشارات بنیاد اسلامی حکمت صدر
- صدرالدین شیرازی، م. (۱۳۷۸). المظاهر الالهیه. تهران: انتشارات بنیاد اسلامی حکمت صدر.
- لاهیجی، م. (۱۳۷۶). شرح رساله المشاعر. تهران: انتشارات امیر کبیر.

علم النفس از دیدگاه حکمای اسلامی

The Soul-Knowing from View Point of Islamic Sages

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد علمی:
نوع درس: اصلی - تخصصی	پیشتاز: -

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با مباحث معرفه النفس

رئوس مطالب:

- علم النفس از دیدگاه حکمای اسلامی
- سابقه علم النفس و آراء و عقاید فلاسفه اسلامی در باره نفس
- نظریات فلاسفه اسلامی در باره قوای نفس
- نظریه معرفت در روان شناسی جدید
- فرآیندهای روانی از دیدگاه فلاسفه و دانشمندان اسلامی
- مفاهیم روان شناسی در نظریات فلاسفه اسلامی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
	+	+	

منابع اصلی:

- ابن سینا، ح، ع. (۱۳۵۲). روانشناسی شفا، (ترجمه: ا. دانا سرشت). تهران: ابن سینا.
- حجتی، م. ب. (۱۳۶۱). روانشناسی از دیدگاه غزالی و دانشمندان اسلامی. تهران: دفتر نشر فرهنگ اسلامی.
- حائری یزدی، م. (۱۳۸۰). سفر نفس، تقریرات درس. تهران: انتشارات نقش جهان.
- حسن زاده آملی، ع. (۱۳۶۱). دروس معرفت النفس. تهران: انتشارات علمی فرهنگی.
- داوودی، ع. (۱۳۸۷). عقل در حکمت مشاء. تهران: انتشارات حکمت.
- ذیحی، م. (۱۳۸۷). فلسفه مشاء. تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت).
- طباطبایی، م، ح. (۱۳۸۱). انسان از آغاز تا انجام. تهران: انتشارات الزهراء.
- کجیاف، م، ب (۱۳۸۹). علم النفس از دیدگاه دانشمندان اسلامی (روانشناسی اسلامی) تهران: نشر روان.
- مطهری، م. (۱۳۶۲). فطرت. تهران: انتشارات انجمن اسلامی دانشکده عمران.
- نجاتی، م. ع. (۱۳۷۷). قرآن و روانشناسی، (ترجمه: ع. عرب). مشهد: انتشارات آستان قدس رضوی.

فلسفه مشاء

The Peripatetic Philosophy

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی:
نوع درس: اصلی - تخصصی	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با فلسفه مشاء

رئوس مطالب:

- ۱- وجودشناسی فارابی و ابن سینا
- ۲- انسان شناسی در فلسفه مشاء
- ۳- فرشته شناسی فارابی و ابن سینا
- ۴- عقل وحی و اشراق در فلسفه مشاء
- ۵- جایگاه نبوت در فلسفه مشاء

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
	+	+	

منابع اصلی:

- ابن سینا، ا. (۱۳۷۹ه.ق). الاشارات و التنبیها. تهران: مطبعة الحیدری.
- ذبیحی، م. (۱۳۸۷). فلسفه مشاء با تکیه بر آراء ابن سینا. تهران: سمت.
- شریف، م.م. (۱۳۶۷). تاریخ فلسفه در اسلام. تهران: انتشارات مرکز دانشگاهی.
- فارابی، (۱۳۷۵). فصوص الحکم. تهران: انتشارات علمی فرهنگی.
- نصر، ح. (۱۳۶۱). سه حکیم مسلمان. (ترجمه ا. آرام). تهران: شرکت سهامی کتابهای جیبی.

تاریخ علم کلام

The History of Theology

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی:
نوع درس: اصلی-تخصصی	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنایی دانشجو با تاریخ علم کلام در جهان اسلام

رئوس مطالب:

- ۱- موضوع علم کلام، روش های کلامی، اهداف و وظایف متکلم در کلام، مخاطبین متکلم، منابع متکلم در علم کلام
- ۲- عوامل پیدایش کلام در جهان اسلام
- عوامل درونی، عوامل بیرونی
- ۳- چگونگی شکل گیری مکاتب کلامی در جهان اسلام:
- مکتب معتزلی - مکتب شیعی - مکتب اشعری
- ۴- رابطه متقابل کلام و تحولات اجتماعی، سیاسی و فرهنگی در جهان اسلام
- ۵- رابطه عقلانیت و کلام در روند تاریخی مکاتب کلامی یاد شده
- ۶- تحولات کلام شیعه در عصر شیخ مفید، خواجه نصیرالدین طوسی و ملاصدرا
- ۷- تحولات کلام شیعه در عصر علامه طباطبایی و علامه شهید مطهری

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
	+	+	

بازدید: -

منابع اصلی:

- ابراهیمی، غ، م. (۱۳۸۲). ماجراهای فکری فلسفی در جهان اسلام. تهران: طرح نو.
  - الفاخوری، ح. خلیل الجبر، (۱۳۷۳). تاریخ فلسفه در جهان اسلام. (ترجمه ع. آیتی). تهران: شرکت انتشارات علمی و فرهنگی.
  - بدوی، ع. (۱۳۷۴). تاریخ اندیشه های کلامی. (ترجمه ح. صامری). مشهد: انتشارات آستان قدس رضوی.
  - حلبی، ع. ا. (۱۳۷۳). تاریخ علم کلام در ایران. تهران: انتشارات اساطیر.
- منابع فرعی:
- حلّی، ی. (۱۳۶۲). کشف المراد فی شرح تجرید الاعتقاد. قم: موسسه النشر الاسلامی.
  - کربن، ه. (۱۳۷۱). تاریخ فلسفه اسلامی. (ترجمه ج. طباطبایی). تهران: موسسه انتشارات امیرکبیر.
  - لاهیجی، ع. (۱۳۷۲). گوهر مراد. تهران: انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی.
  - مکدرموت، م. (۱۳۷۲). اندیشه های کلامی شیخ مفید. (ترجمه ا. آرام). تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
  - ولفسن، (۱۳۶۸). فلسفه علم کلام. (ترجمه ا. آرام). تهران: انتشارات الهدی.

تاریخ فلسفه غرب

The History of west Philosophy

تعداد واحد نظری: ۴	تعداد واحد عملی:
نوع درس: اصلی - تخصصی	پیشنیاز:

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با تاریخ فلسفه غرب از ابتدا تا قرن بیستم و نقد و بررسی فراز و نشیب های آن

رئوس مطالب:

فلاسفه یونانی قبل از سقراط

- سقراط، افلاطون، ارسطو

- مکتب رواقیان

- مکتب اپیکوریان

- مکاتب نوافلاطونی

- مکتب فلسفی مدرسی (اگوستین، توماس اکویناس)

- دکارت و کارترینها (مالبرانش، لایب نیتس، اسپینوزا)

- فرانسیس بیکن و سه فیلسوف انگلیسی (جان لاک - بارکلی - هیوم)

- کانت و هگل

- مکاتب اگزیستانسیالیسم (کی یر کگورد، یاسپرس، سارتر)

- مکتب پدیدار شناسی و هایدگر

- فلسفه های تحلیلی (پوزیتیویسم منطقی، اتمیسم منطقی، فلسفه زبان های عادی)

- مکتب پوزیتیویسم

- مکتب پراگماتیسم

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
	+	+	

بازدید: -

منابع اصلی:

- استیس ، والتر ترنس ، (۱۳۸۵) تاریخ انتقادی فلسفه یونان ، قم : انتشارات مفید .
- برهیه ، امیل ، (۱۳۷۷) تاریخ فلسفه قرون وسطی و دوره تجدد ، تهران : خوارزمی .
- ژیلسون، اتین، (۱۳۷۳)، نقد تفکر فلسفی غرب ترجمه : دکتر احمد احمدی ، تهران : انتشارات حکمت .
- خرماهی ، بهاء الدین ، (۱۳۸۲) پوزیتویسم منطقی ، تهران : انتشارات علمی و فرهنگی .
- دکارت ، رنه ، (۱۳۶۱) تاملات در فلسفه اولی مترجم : دکتر احمد احمدی ، تهران : مرکز نشر دانشگاهی .
- راسل ، ب. (۱۳۶۵). تاریخ فلسفه راسل. (ترجمه ن. دریابندری). تهران : نشر پرواز.
- فروغی، خ.ع. (۱۳۶۱). سیر حکمت در اروپا، تهران : چاپ مروی، انتشارات صفی علیشاه.
- کاپلستون، ف، چ. (۱۳۸۸). تاریخ فلسفه کاپلستون. تهران: انتشارات سروش.
- وال ، ژان آندره ، (۱۳۷۰) بحث در مابعد الطبیعه ، تهران : خوارزمی .

عرفان

The Gnosis

تعداد واحد نظری: ۴	تعداد واحد عملی:
نوع درس: اصلی - تخصصی	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با عرفان اسلامی

رئوس مطالب:

- تعریف عرفان و تصوف
- مقایسه اجمالی عرفان با فلسفه و کلام
- پیشینه تاریخی عرفان در تمدن‌ها و مذاهب مختلف: مذاهب و تمدن‌های هندی، چینی، یونانی و اسلامی
- خاستگاه عرفان اسلامی
- اعتبار شهود عرفانی از دیدگاه قرآن و روایات
- تقسیم عرفان به نظری و عملی (زبان عرفان - کشف و شهود (اقسام مکاشفات و خواطر و اعتبار آنها)
- عناصر اصلی عرفان نظری - وحدت وجود - انسان کامل و ویژگی‌های او - اعیان ثابت
- عناصر اصلی عرفان عملی (شریعت، طریقت، حقیقت، تشبیه تکامل روحی انسان به اسفار اربعه، مرشد و استاد الهی، احوال و مقامات العارفين)

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
	+	+	

بازدید: -

منابع اصلی:

- ابن سینا (۱۴۰۳هـ.ق). الاشارات و التنبیها. تهران: دفتر نشر الكتاب.
- بحر العلوم، م. (۱۳۶۰). رساله سیر و سلوک. تهران: انتشارات حکمت.
- سجادی، ض. (۱۳۷۶). مقدمه ای بر مبانی عرفان و تصوف. تهران: انتشارات سمت.
- سراج، ا. (۱۹۱۴). اللمع فی التصریف، تصحیح نیکلسون. لندن: انتشارات بریل.
- شیروانی، ع. (۱۳۷۷). دین عرفانی و عرفان دینی. قم: انتشارات دارالفکر.
- کاشانی، ع. م. (۱۳۷۶). مصباح الهدایه و مفتاح الکفایه. قم: انتشارات موسسه نشر هما.
- لاهیجی، (۱۳۳۷). مفاتیح الاعجاز فی شرح گلشن راز. تهران: انتشارات کتابفروشی محمودی.
- مطهری، م. (۱۳۶۶). آشنایی با علوم اسلامی. قم: انتشارات صدرا.
- هوازن، (۱۳۴۵). رساله قشریه. (ترجمه پ. محمدحسن). تهران: انتشارات نگاه ترجمه و نشر کتاب.
- یشربی، ی. (۱۳۷۷). عرفان نظری. قم: انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم.
- یشربی، ی. (۱۳۷۷). فلسفه عرفان. قم: انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم.

منطق ۱ The Logic (1)

تعداد واحد نظری: ۴	تعداد واحد عملی:
نوع درس: اصلی - تخصصی	پیشنیاز:

هدف درس:

آشنایی دانشجو با مباحث مقدماتی منطق، و مسائل آن

رئوس مطالب:

تصور و تصدیق، الفاظ

- نسب اربعه

- کلیات خمس و احکام آن

- مطلب ما، مطلب هل، مطلب لم

- تعریف و اقسام و احکام آن

- نحوه اکتساب حد

- تقسیم و شرایط و قواعد آن

- قضایا و تقسیمات مختلف آن

- استدلال مباشر

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
	+	+	

بازدید :-

منابع اصلی:

- خوانساری، م. (۱۳۸۱). منطق صوری. تهران: انتشارات آگاه.
- حلی، ح (۱۳۶۳). الجوهر النضید. قم: انتشارات بیدار.
- قراملکی، ا.ف. (۱۳۷۴). منطق ۱. تهران: انتشارات دانشگاه پیام نور.
- مظفر، م. (۱۴۰۰هـ.ق). المنطق. بیروت: انتشارات دارالتعارف.

منطق ۲ The Logic (2)

تعداد واحد نظری: ۴	تعداد واحد عملی:
نوع درس: اصلی - تخصصی	پیشنیاز: منطق ۱

هدف درس:

آشنایی دانشجو با استدلال غیر مباشر و تقسیمات مختلف قیاسی بر حسب صورت

رئوس مطالب:

- اقسام استدلال غیر مباشر: تمثیل، استقراء قیاس
- تعریف قیاس:
- تقسیمات قیاس: (استثنایی - اقترانی) و تقسیمات آن دو
- اشکال اربعه
- بیان و تحلیل شرایط عمومی و اختصاصی قیاس
- ضروب منتج در اشکال اربعه
- قیاسات اقترانی شرطی: مرکب از متصلات، منفصلات، متصلات و حملیات
- لواحق قیاس
- قیاس بسیط و مرکب، صریح و ضمیر، قیاس خلف، قیاس مساوات، قیاس ذوحدین، مرخم، مقسم
- نسب بین قیاس ها
- دور، عکس، مقاومت، معارضت

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
	+	+	

بازدید: -

منابع اصلی:

- خوانساری، م. (۱۳۸۱). منطق صوری. تهران: انتشارات آگاه.
- حلی، ح، (۱۳۶۳). الجوهر النضید. قم: انتشارات بیدار.
- قراملکی، ا.ف. (۱۳۷۴). منطق ۲. تهران: انتشارات دانشگاه پیام نور.
- مظفر، م. (۱۴۰۰ هـ.ق). المنطق. بیروت: انتشارات دارالتعارف.

منطق ۳ The Logic (3)

تعداد واحد نظری: ۴	تعداد واحد عملی:
نوع درس: اصلی - تخصصی	پیشنیاز: منطق ۱ و ۲

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با منطق مادی و صناعات خمس

رئوس مطالب:

- مواد قیاس
- صناعات خمس
- برهان: احوال علوم (مبادی، موضوع، مسائل) - ذاتی و عرضی باب برهان - شرایط مقدمات برهان
- سفسطه: انواع تبکیت: بیرونی، درونی، مغالطات لفظی، معنوی
- جدل: ارکان جدل، مواضع، وصایا
- خطابه: ارکان خطابه، اقسام خطابه، مراحل سخنوری (چه گفتن؟ به چه ترتیبی گفتن؟ چگونه گفتن در آمد، اثبات، ختام)
- شعر

روش ارزیابی:

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
	+	+	

* در بحث خطابه، لازم است اصول و فنون سخنوری با استفاده از تألیفات جدید در آئین سخنوری برای دانشجویان تدریس شود و بصورت عملی در قالب کنفرانس به آنان تعلیم گردد.

بازدید:-

منابع اصلی:

- خوانساری، م. (۱۳۸۱). منطق صوری. تهران: انتشارات آگاه.
- حلی، ح (۱۳۶۳). الجوهر النضید. قم: انتشارات بیدار.
- قراملکی، ا.ف. (۱۳۷۴). منطق ۲. تهران: انتشارات دانشگاه پیام نور.
- مظفر، م. (۱۴۰۰ هـ.ق). المنطق. بیروت: انتشارات دارالتعارف.

آشنایی با ادیان بزرگ An Introduction To Great Religions

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی:
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با ادیان بزرگ

رئوس مطالب:

- چین: مکتب کنفوسیوس، مکتب تائوئیسم
- هند: بررسی ادیان هندوئی، بودائی، جاینی
- غرب: مسیحیت و یهودیت در مغرب زمین
- بررسی ادیان بزرگ و حیانی
- بررسی های تطبیقی بین ادیان مذکور در مورد چند موضوع اصلی در دین از جمله: انسان، عرفان، معاد، زندگی دنیوی و اجتماعی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
	+	+	

منابع اصلی:

- جان ناس، (۱۳۷۸). تاریخ جامع ادیان. (ترجمه ع. الف. حکمت). تهران: انتشارات علمی و فرهنگی.
- توفیقی، ح. (۱۳۸۴). آشنایی با ادیان بزرگ، تهران. قم. سازمان سمت و موسسه فرهنگی طه .
- شایگان، د. (۱۳۵۶). ادیان و مکاتب فلسفی هند. تهران: انتشارات امیر کبیر.
- شریعتی، ع. (۱۳۶۸). تاریخ و شناخت ادیان. تهران: انتشارات شرکت سهامی انتشار.
- نفیسی، س. (۱۳۷۱). سرچشمه تصوف در ایران. تهران: انتشارات فروغی.
- آشتیانی، ج. (۱۳۶۸). تحقیق در دین یهود. تهران: نشر دانش.
- رامیار، م. (۱۳۵۲). نبوت اسرائیل و مسیحی. تهران: دانشکده الهیات و معارف اسلامی.
- هیوم، ا. (۱۳۷۳). ادیان زنده جهان، ترجمه عبدالرحیم گواهی، تهران، دفتر نشر فرهنگ اسلام

اخلاق اسلامی Islamic Ethics

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: -
نوع درس: اختیاری	پیشیناز: -

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با فضایل و رذایل اخلاقی و چگونگی آرایش و پیرایش نفس انسان .

رئوس مطالب:

- فضایل و رذایل : تعریف ، منشاء پیدایش ، اثر وجودی و عملی هر یک
- راههای عملی کسب فضایل و پرهیز از رذایل اخلاقی
- تحلیل و بررسی فضایل اخلاقی از قبیل : صبر ، توکل ، رضا ، تسلیم ، زهد ، رفق و مدارا ، عصمت ، حلم ، طمانینه و ثبات ، شجاعت ، شکر ، یقین ، خوف و رضا ، اخلاص .
- تحلیل و بررسی رذایل اخلاقی از قبیل : عجب ، کبر حسد ، حب نفس ، دنیا خواهی و دنیا پرستی ، غضب ، ریا ، غیبت ، نفاق ، حرص ، رشک ، وسواس ، هوای نفس و طول الامل .

روش ارزیابی:

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	

بازدید:-

منابع اصلی:

- آذربایجانی ، م (۱۳۷۹) اخلاق اسلامی ، انتشارات معارف
- خمینی ، ر (۴۱۳۷۱) ، چهل حدیث ، تهران : انتشارات موسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره)
- _____ (۱۳۷۸) ، شرح حدیث عقل و جهل ، تهران : انتشارات موسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره)
- _____ (۱۳۷۸) ، آداب الصلاه ، تهران : انتشارات موسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره)
- رحیمیان ، م (۱۳۷۷) ، اخلاق و تربیت اسلامی ، سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه (سمت)

محمدی اشتهاردی ، م (۱۳۸۳) آموزه های اخلاقی -
 رفتاری امامان شیعه ، قم : بوستان کتاب قم

دانشکده ادبیات و علوم انسانی
 گروه فلسفه و کلام اسلامی

کلیات علم اصول

The Generalities of Science of Principles

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی:-
نوع درس: اختیاری	پیشیناز:-

هدف درس:

آشنایی اجمالی دانشجویان با دانش اصول فقه و علم اصول

رئوس مطالب:

-تعریف اصول فقه، موضوع، فایده و غرض اصول، منفعت اصول، مرتبه اصول در میان علوم دیگر، جنس این علم (نقلی یا عقلی، آلی یا غایی)، تاریخچه اصول و چگونگی پیدایش این علم، نگارش اصول و کتابشناسی آن، تحول و تکامل اصول، مسائل علم اصول و تبویب و تقسیم بندی های آن و...

-مباحث الفاظ: وضع، انواع وضع، اصول لفظی و ...

-ادله استنباط احکام: کتاب، سنت، اجماع و عقل

-اصول عملیه، برائت، احتیاط، تخیر، استصحاب

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
	+	+	

بازدید:-

منابع اصلی:

- فیض، ع. (۱۳۶۴). مبادی فقه و اصول. تهران: دانشگاه تهران.

- گرجی، ا. (۱۳۶۱). تحول علم اصول. تهران: واحد تحقیقات اسلامی بنیاد بعثت.

- محقق داماد، م. (۱۳۶۳). مباحثی از اصول فقه (۳ جلد). تهران : انتشارات اندیشه های نو در علوم اسلامی.

- محمدی، ا. (۱۳۸۱). مبانی استنباط حقوق اسلامی. تهران : انتشارات دانشگاه تهران.

- مطهری، م. (۱۳۸۱). آشنایی با کلیات علوم اسلامی. تهران : انتشارات صدرا.

کلیات علم اصول The Generalities of Science of Principles

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: -
نوع درس: اختیاری	پیشیناز: -

هدف درس:

آشنایی اجمالی دانشجو با دانش اصول فقه و علم اصول

رئوس مطالب:

- تعریف اصول فقه، موضوع، فایده و غرض اصول، منفعت اصول، مرتبه اصول در میان علوم دیگر، جنس این علم (نقلی یا عقلی، آلی یا غایی)، تاریخچه اصول و چگونگی پیدایش این علم، نگارش اصول و کتابشناسی آن، تحول و تکامل اصول، مسائل علم اصول و تبویب و تقسیم بندی های آن و...

- مباحث الفاظ: وضع، انواع وضع، اصول لفظی و ...

- ادله استنباط احکام: کتاب، سنت، اجماع و عقل

- اصول عملیه، برائت، احتیاط، تخییر، استصحاب

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
	+	+	

بازدید:-

منابع اصلی:

- فیض، ع. (۱۳۶۴). مبادی فقه و اصول. تهران: دانشگاه تهران.
- گرجی، ا. (۱۳۶۱). تحول علم اصول. تهران: واحد تحقیقات اسلامی بنیاد بعثت.
- محقق داماد، م. (۱۳۶۳). مباحثی از اصول فقه (۳ جلد). تهران: انتشارات اندیشه های نو در علوم اسلامی.
- محمدی، ا. (۱۳۸۱). مبانی استنباط حقوق اسلامی. تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
- مطهری، م. (۱۳۸۱). آشنایی با کلیات علوم اسلامی. تهران: انتشارات صدرا.

فقه ۱

The Religious Jurisprudence (1)

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی:
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: کلیات علم اصول

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با احکام کاربردی و مورد نیاز در بخش عبادات

رئوس مطالب:

- مباحث مقدماتی شامل: تعریف، موضوع و غرض فقه، تقسیم بندی مباحث فقه، اصطلاح شناسی فقه
- اجتهاد و تقلید
- صلاه
- صوم
- خمس
- امر به معروف و نهی از منکر

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
	+	+	

بازدید :-

منابع اصلی:

- بی آزار شیرازی، ع. (۱۳۵۹) رساله نوین، تهران: موسسه انجام کتاب.
- حلی، ح. (۱۳۶۳) تبصره المتعلمین. تهران: کتاب فروشی اسلامیه.
- حلی، ح. (۱۳۶۴) شرایع الاسلام، ترجمه ابوالقاسم بن احمد یزدی به کوشش محمدتقی دانش پژوه، چاپ چهارم، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
- فیض، ع. (۱۳۷۶) ترجمه لمعه، چاپ ششم، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
- کاشانی، ح. (۱۳۶۴ق). مختصر المنافع. تهران: انتشارات مروی.

فقه ۲

The Religious Jurisprudence (2)

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی:
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با احکام کاربردی و مورد نیاز در بخش معاملات

رئوس مطالب:

- بیع
- اجاره
- نکاح
- طلاق

چند مسأله مستحدثه به انتخاب استاد درس

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
	+	+	

بازدید: -

منابع اصلی:

- بی آزار شیرازی، ع. (۱۳۵۹). رساله نوین. تهران: انتشارات موسسه انجام کتاب.
- حلی، ح (۱۳۶۳). تبصره المتعلمین. تهران: انتشارات کتابفروشی اسلامیه.
- حلی، ح (۱۳۶۴). شرایع الاسلام. (ترجمه ا. یزدی). تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
- فیض، ع. (۱۳۷۶). ترجمه لمعه. تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
- حلی، ح (۱۱۴۲ق). مختصر النافع. نسخه خطی.

کاربرد کامپیوتر در علوم اسلامی

The Uses of Computer in Islamic Sciences

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد علمی:
نوع درس: اختیاری	پیشتاز: -

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با کامپیوتر و کاربرد نرم افزارهای اختصاصی فلسفه و کلام و علوم قرآن و...

رئوس مطالب:

آشنایی با وظایف کامپیوتر و نقش آن در تحقیقات

کار با سیستمهای عامل Windows و آشنایی با نرم افزارهای کاربردی

کار با نرم افزارهای نورالحکمه (اسفار اربعه، اشارات و...) و علوم قرآن، تاریخ تفسیر و...

معرفی سایت های مربوط به فلسفه و کلام

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
	+	+	

*استاد این سر فصل را در طول ترم به طور عملی و کاربردی آموزش می دهد تا دانشجو قادر به گذراندن درس «کاربرد کامپیوتر در علوم اسلامی» باشد.

بازدید: -

منابع اصلی:

- اکبری، م. (۱۳۸۱). فلسفه در اینترنت. تهران: موسسه فرهنگی پژوهشی نوارغنون.
- سعادت، س. (۱۳۷۵). آموزش سریع اپراتوری کامپیوتر. تهران: مجتمع آموزشی و فنی حرفه ای تهران.
- نرم افزارهای نورالحکمه ۲، جامع الاحادیث، مشکوه الانوار، نور الانوار

آشنایی با کلیات علوم قرآن و حدیث

An Introduction to Generalities of Sciences of Quran and Hadith

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی:
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز:-

هدف درس:

آشنایی با علوم قرآن و حدیث

رئوس مطالب:

- علوم قرآن شامل: تعریف قرآن - تعریف علوم قرآن - کتاب شناسی علوم قرآن - اجمالی از مهمترین مباحث علوم قرآن مانند: وحی - مباحث تاریخی قرآن - اعجاز قرآن - عدم تحریف قرآن - قرائت قرآن - نسخ - محکم و متشابه - وجوه و یا گونه های شناخت قرآن (تفسیر - تأویل - ترجمه - موهبت و ...)

- روشهای تفسیری، مبانی تفسیر قرآن - مهمترین کتب تفسیر قرآن و معرفی اجمالی آن.

- علوم حدیث شامل: تعریف حدیث از نگاه اهل سنت و شیعه - نقش حدیث در تکوین اسلام - کتابت حدیث در زمان پیامبر - سرنوشت احادیث پیامبر (ص) بعد از پیامبر (ص) - منع از کتابت حدیث و ریشه یابی تاریخی آن از نگاه اهل سنت و شیعه)

- پیامدهای منع کتابت حدیث.

کتابت حدیث شامل: کتابت حدیث در میان اهل سنت و مجامع اهل سنت - کتابت حدیث در میان شیعه و احادیث ائمه شیعه - جایگاه احادیث شیعه - دلائل شیعه در استناد به احادیث امامان شیعه و مجامع روائی شیعه.

- راه های بازیابی احادیث صحیح از غیر صحیح، طرح بحث، تدوین علوم حدیث (علم رجال - علم مصطلح الحدیث - فقه الحدیث)

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
	+	+	

بازدید:-

منابع اصلی:

- بابایی ع. و دیگران. (۱۳۷۹). روش شناسی تفسیر قرآن. تهران: پژوهشکده حوزه و دانشگاه، انتشارات سمت.
- جلالیان، ح. (۱۳۷۸). تاریخ تفسیر. تهران: سازمان حج و اوقاف امور خیریه.
- حجتی، م. ب. (۱۳۶۵). تاریخ قرآن. تهران: انتشارات دفتر نشر فرهنگ اسلامی.
- رجبی، م. (۱۳۸۷). روش تفسیر قرآن. قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
- زنجانی، ع. (۱۳۷۳). اصول و مبانی و روشهای تفسیری. تهران: انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی.
- مدیرشانه چی، ک. (۱۳۸۵). علم الحدیث. قم: جامعه مدرسین حوزه علمیه قم. دفتر انتشارات اسلامی.
- معرفت، م. ه. (۱۳۷۵). تاریخ قرآن. تهران: انتشارات سمت.
- موسوی خویی، الف. (۱۴۰۸ هـ.ق). البیان فی تفسیر القرآن. بیروت: انتشارات دارالزهراء، الطباعه و النشر و التوزیع.

آشنایی با متون عرفانی به زبان فارسی

An Introduction to Gnostic Texts in Persian Language

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی:
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با متون اصلی عرفانی به زبان فارسی

رئوس مطالب:

گزیده هایی از:

- مثنوی مولوی حداقل ۳۰ صفحه

- گلشن راز حداقل ۳۰ صفحه

- منطق الطیر عطار حداقل ۲۰ صفحه

- غزلیاتی از دیوان حافظ

روش ارزیابی:

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
	+	+	

بازدید:-

منابع اصلی:

- الجارموم. امین، ع. (۱۴۱۶، ه.ق). البلاغه الواضحه. قم: دارالثقافه.

- الغلابینی، م. (۱۳۶۵ش). علوم البلاغه. تهران: انتشارات مرکز نشر فرهنگی رجاء.

- رجایی، م.خ. (۱۳۵۳ش). معالم البلاغه، در علم معانی و بیان و بدیع. شیراز: انتشارات دانشگاه شیراز.

- رضائزاد، غ. (۱۳۷۸ش). اصول علوم بلاغت. تهران: انتشارات نشر الزهرا(س).

- سیوطی، ع. (۲۰۰۱). الاتقان فی علوم القرآن. بیروت: انتشارات دارالندوه الجدیده.

- عطار، م. (۱۳۸۳). منطق الطیر، انتشارات سخن.

- لاهیجی، م. (۱۳۰۱). شرح گلشن راز. طهران: مطبعه میرزا عباس.

- نصیریان، ی. (۱۳۷۹). علوم بلاغت. تهران: انتشارات دانشگاه پیام نور.

- هاشمی، ا. (۱۳۸۶). جواهر البلاغه فی المعانی و بیان و البدیع. قم: انتشارات دارالعلم.

- مولوی، ج. (۱۳۷۱). مثنوی معنوی. تهران: انتشارات نشر محمد.

روان خوانی قرآن The Easy Reading of Quran

تعداد واحد نظری: ۱	تعداد واحد عملی:
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

ایجاد مهارت صحیح خواندن متن قرآن کریم در این درس استاد ضمن تدریس سرفصل های ذیل، دانشجویان را با استفاده از نوارهای ترتیل قرآن و تمرین در کلاس با سبک ترتیل خوانی آشنا می کند.

رئوس مطالب:

- حروف الفبای عربی (نام حروف و شکل‌های کتابت آن در قرآن‌ها)
- علائم و ضوابط: صداهای کوتاه، صداهای کشیده، تنوین، تشدید، سکون
- حروف ناخوانا و انواع آن
- حروف مقطعه
- اشباع وصله
- روش خواندن تنوین قبل از همزه وصل
- مد و انواع آن
- مخارج حروف و صفات، تفخیم و ترقیق در حروف عربی
- آشنایی با لهجه عربی
- رسم الخط عربی (بر اساس خط عثمان طه)
- همزه وصل و قطع - احکام نون ساکن و تنوین - احکام میم ساکن وقف و احکام آن - علائم وقف

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
	+	+	

بازدید :-

منابع اصلی:

- حبیبی، ع. (۱۳۷۸). روانخوانی قرآن. قم: روحانی.
- ستوده نیا، م. ر. (۱۳۷۲). راهنمای تلاوت قرآن کریم. تهران: انتشارات اسوه.
- ستوده نیا، م. ر. (۱۳۷۷). بررسی تطبیقی میان علم تجوید و آواشناسی. تهران: نشر رایزن.
- موسوی، م. (۱۳۷۲). حلیه القرآن. تهران: انتشارات سازمان تبلیغات اسلامی.
- سی دی آموزش تجوید، نرم افزارهای ترتیل قرآن از قبیل

فلسفه علم کلام

The Philosophy of Theology

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد علمی:
نوع درس: اختیاری	پیشتاز: -

هدف درس:

آشنایی دانشجو با مبانی فلسفی علم کلام

رئوس مطالب:

مبانی فلسفی کلام در توحید ذاتی، صفاتی، افعالی
حدوث و نظریه آفرینش در کلام (بررسی براهین آفرینش)
اراده و نظریه علت و معلول
اختیار انسان و سه نظریه کسب، تفویض و امرین الامرین
مبانی عقلانی و فلسفی فهم قرآن
قضا و قدر در کلام

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
	+	+	

بازدید :-

منابع اصلی:

- بدوی، ع. (۱۳۷۴). تاریخ اندیشه‌های کلامی. (ترجمه ح. صابری). مشهد: انتشارات آستان قدس رضوی.
- حلی، ح. (۱۳۶۲). کشف المراد فی شرح تجرید الاعتقاد. تهران: موسسه النشر الاسلامی.
- طباطبایی، م. (۱۳۸۳). تفسیر المیزان. تهران: لوح محفوظ.
- غزالی، م. م. (۱۳۸۲). الاقتصاد فی الاعتقاد. تهران: شمس تبریزی.
- ولفسن، (۱۳۶۸) فلسفه علم کلام. (ترجمه ا. آرام). تهران: انتشارات الهدی.

فلسفه تاریخ

The Philosophy of History

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد علمی:
نوع درس: اختیاری	پیشتاز: -

هدف درس:

آشنایی دانشجو با فلسفه تاریخ

رئوس مطالب:

- وجود شناسی پدیده‌های اجتماعی و تاریخی (آیا جامعه و تاریخ هویت عینی و وجودی داد؟)
- تاریخ قانونمند است و مسیر مشخص دارد
- نقش اصالت فرد و اصالت جامعه در نگرش تاریخ
- موتور حرکت تاریخ
- نقش شخصیتها در تاریخ
- نقش انبیاء (ع) و ائمه (ع) در تاریخ
- امامت، قائمیت و مسیر تاریخ

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
	+	+	

منابع اصلی:

- طباطبایی، م. ح. (۱۳۷۲). المیزان فی تفسیر القرآن. تهران: دارالکتب الاسلامیه.
- مطهری م. (۱۳۶۱). قیام و انقلاب حضرت مهدی (عج). قم: انتشارات اسلامی،
- مطهری، م. (۱۳۶۹). فلسفه تاریخ. قم: انتشارات صدرا.
- مطهری، م. (۱۳۸۴). مجموعه آثار ج ۱۵. تهران: انتشارات صدرا.
- ماکیل. ا. فلسفه تاریخ. ترجمه احمد گل محمدی .

انسان شناسی عرفانی The Gnostic Anthropology

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد علمی:
نوع درس: اختیاری	پیشتاز: -

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با مباحث انسان شناسی عرفان

رئوس مطالب:

- نسبت عرفان با دین
- عرفان دینی و عرفان های غیر دینی
- انسان محور عرفان
- انسان و اسماء الله
- انسان و تعریف ناپذیری
- انسان کامل
- انسان، زندگی و امکانات دنیوی در عرفان قرآنی و شیعی
- رسالت اجتماعی - سیاسی انسان در عرفان اسلامی
- بررسی الگوهای عینی در انسان شناسی عرفان: امام علی (علیه السلام) و امام حسین (علیه السلام) و امام سجاد (علیه السلام).
- بررسی یک الگوی معاصر عینی در انسان شناسی عرفانی: (شخصیت امام خمینی ره)

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
	+	+	

بازدید: -

منابع اصلی:

قرآن.

- امام علی (ع). (۱۳۶۸). نهج البلاغه. تهران: فیض الاسلام.
- امام سجاد (ع). (۱۳۸۵) صحیفه سجادیه. قم: موسسه انتشارات دارالعلم.
- جوادی آملی، ع. (۱۳۷۲). شرح تمهید القواعد. قم: انتشارات الزهراء.
- حسن زاده آملی، ح. (۱۳۷۸). انسان کامل در نهج البلاغه. قم: قیام.
- خمینی (ره)، ر. (۱۳۷۲). مصباح الهدایه الی الخلافه و الولایه. تهران: موسسه تنظیم و نشر آثار امام.
- شبستری، م. (۱۳۶۱). گلشن راز. تهران: کتابخانه طهوری.
- صادقی ارزگانی، م. ا. (۱۳۸۳). انسان کامل از نگاه امام خمینی و عارفان مسلمان. قم: بوستان کتاب قم.
- عربی، م. (۱۳۸۶). انسان کامل. تهران: نشر جایی.
- محی الدین حائری شیرازی، (۱۳۷۲). انسان شناسی. قم: شفق.
- مطهری م. (۱۳۷۱). انسان کامل. تهران: انتشارات صدرا.
- مطهری، م. (۱۳۷۲). سیری در نهج البلاغه. تهران: انتشارات صدرا.
- موسسه مکتباتی اسلام شناسی. (۱۳۶۲). انسان کامل از دیدگاه قرآن. تهران: موسسه مکتباتی اسلام شناسی.
- علیپور، م. ع. (۱۳۷۲). انسان شناسی اسلامی در آثار شهید مطهری. قزوین: انتشارات دانشگاه بین المللی امام خمینی.
- مولوی، ج. (۱۳۷۱). مثنوی معنوی. تهران: انتشارات نشر محمد.

آشنایی با فرق و مذاهب اسلامی An Introduction to Islamic Sects

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد علمی:
نوع درس: اختیاری	پیشتاز: -

هدف درس:

شناخت فرق و مذاهب اسلامی و چگونگی پیدایش و تفاوت عقاید و آراء آنها.

رئوس مطالب:

- بررسی و تحلیل علل پیدایش مذاهب مختلف در جهان اسلام
- بررسی روش و هدف در علم مذاهب و تفاوت آن با علم کلام
- آشنایی با فرقه ها و مذاهب نخستین پس از رحلت پیامبر اکرم (ص)
- بررسی و تحلیل پیدایش و شناخت فرقه های شیعی در جهان اسلام
- آشنایی با اهم فرق و مذاهب اهل سنت

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
	+	+	

بازدید:

منابع اصلی:

- برنجکار، ر، (۱۳۸۸) آشنایی با فرق و مذاهب اسلامی، قم، نشر کتاب طه.
- عادل، ح، (۱۳۷۵) دانشنامه جهان اسلام، تهران، بنیاد دایره المعارف اسلامی.
- مشکور، م، (۱۳۷۴) فرهنگ فرق اسلامی، مشهد، بنیاد پژوهشهای آستان قدس.
- دائرة المعارف تشیع (۱۳۶۹) بنیاد خیریه و فرهنگی شط.

فلسفه علم The Philosophy of Science

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد علمی:
نوع درس: اختیاری	پشتاز: -

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با جایگاه و شناخت علم و سیر تحولات آن بویژه در مسائل اساسی فلسفه علم

رئوس مطالب:

- تعریف فلسفه علم
- معرفت درجه اول و درجه دوم
- مفاهیم اصلی فلسفه علم: روش، آزمایش، تاثیر، تبیین، علیت، پیش بینی، احتمال
- مسائل اساسی فلسفه علم
- سیر تطور فلسفه علم و چگونگی شکل گیری و رشد شاخه های سه گانه (متدولوژی، تاریخ علم و جامعه شناسی)
- مراحل چهار گانه (دوره ارسطویی، یوزیتیویستها، پوپر، علم به مثابه یک ساختار)
- مسأله استقراء (حجیت یا عدم حجیت استقراء): مسأله کلاسیک استقراء، مسأله جدید استقراء
- ابطال گرایی و تأیید پذیری
- ساختار انقلاب های علمی تامس کوهن
- برنامه های پژوهشی لاکاتوش
- معرفت شناسی هرج و مرج طلبانه فایراند
- نسبییت دانش و ارزش، نقد جدایی دانش از ارزش
- امکان علم دینی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
	+	+	

بازدید :-

منابع اصلی:

- برت ، ادرین ، آ. (۱۳۷۸). مبادی مابعدالطبیعی علوم نوین. (ترجمه: ع.سروش) تهران: انتشارات علمی و فرهنگی.
- اعتماد، ش. (۱۳۷۵). دیدگاهها و برهانها. تهران: نشر مرکز.
- جان لازی. (۱۳۶۲). در آمدی تاریخی به فلسفه علم. (ترجمه ع. پایا). تهران: انتشارات مرکز نشر دانشگاهی،
- جعفری، م. ت. (۱۳۸۸). فلسفه علم. تهران: موسسه تدوین و نشر آثار علامه جعفری.
- چالمرز، ا. (۱۳۷۸). چیستی علم. (ترجمه: س، زیبا کلام). تهران: انتشارات سمت.
- سروش ع، (۱۳۷۲). علم شناسی فلسفی. تهران: موسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی.
- فایرابند، (۱۳۷۵). بر ضد روش. (ترجمه: م. قوام صفری). تهران: انتشارات فکر روز.
- گیلیس، د. (۱۳۸۱). فلسفه علم در قرن بیستم. (ترجمه: ع. میانداری). تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب، علوم انسانی دانشگاهها (سمت).
- همپل، ک. (۱۳۶۹). فلسفه علوم طبیعی، (ترجمه: ح. معصومی). تهران: مرکز نشر دانشگاهی.

مبانی فلسفی - کلامی قرآن و حدیث

The Philosophical - Theological Introduction To Quran and Hadith

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد علمی:
نوع درس: اختیاری	پیش‌تاز: -

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با مبانی فلسفی کلامی قرآن و حدیث

رئوس مطالب:

- عقل و تفکر عقلانی در قرآن

- عقل و تفکر قرآنی در سخنان معصومین (ع)

- جایگاه حکمت و فلسفه در قرآن و سنت

- بررسی هستی‌شناسی قرآن کریم

- علت و معلول، قضا و قدر، بلا و جبر و اختیار در قرآن و برداشت‌های فلسفی و کلامی اندیشمندان

مسلمان

- توحید (وحدت غیر عددی)

- خلقت و آفرینش از نگاه قرآن و سنت با تکیه بر برداشت‌های فلسفی و کلامی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	پروژه
	+	+	

بازدید:-

منابع اصلی:

- قرآن کریم.
- نهج البلاغه
- صحیفه سجادیه
- خمینی (ره) ر. (۱۳۷۱). چهل حدیث. تهران: انتشارات موسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره)
- حلی، ح (۱۳۶۲). کشف المراد، شرح تجرید الاعتقاد. تهران: موسسه النشر الاسلامی.
- طباطبائی، م. ح. (۱۳۷۲). المیزان فی تفسیر القرآن. تهران: انتشارات دارالکتاب الاسلامیه.
- فلاح پور، م. (۱۳۸۹). اصول و روش تفسیری ملاصدرا. تهران: انتشارات حکمت.
- کلینی، م، ی. (۱۳۶۳). اصول کافی (کتاب عقل و جهل، کتاب توحید، و ...). تهران: علمیه اسلامیة.
- مطهری، م. (۱۳۷۲). مجموعه آثار. انتشارات.
- ملاصدرا، (۱۳۶۰). تفسیر القرآن الکریم، قم: انتشارات بیدار.
- نصری، ع. (۱۳۸۶). مکتب تفسیری صدر المتالیهین. تهران: انتشارات بنیاد حکمت اسلامی صدرا
- ولفسن، (۱۳۶۸). فلسفه علم کلام. (ترجمه: احمد آرام). تهران: انتشارات الهدی.

مطبوعات و رسانه‌های عربی The Arabic Press and media

تعداد واحد نظری: ۱	تعداد واحد علمی:
نوع درس: اختیاری	پیش‌تاز: صرف و نحو

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با اصطلاحات متداول در مطبوعات و رسانه‌های عربی

رئوس مطالب:

- مطالعه گزیده‌ای از روزنامه‌های عربی مانند الشرق الاوسط، الحیاه

- مطالعات مجلات عربی

- ترجمه سخنرانی‌های عربی به فارسی از رادیو و تلویزیون مانند نماز جمعه کشورهای عربی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
	+	+	

منابع اصلی:

روزنامه‌های رسمی عربی داخلی و خارجی، برنامه‌های رادیو و تلویزیون عربی.

نرم افزارهای اطلاع رسانی عربی، فیلمهای سینمایی اسلامی به زبان عربی.

تاریخ زبان و فرهنگ عربی

The History of Arabic Language and Culture

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد علمی:
نوع درس: اختیاری	پیشتاز: صرف و نحو

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با فرهنگ اجتماعی، سیاسی، ادبی جزیره العرب پیش از نزول قرآن و پس از آن تا پایان عصر عباسیان

رئوس مطالب:

- آشنایی با حوزه اقلیمی و جغرافیایی سیاسی، اقتصادی، اجتماعی جزیره العرب
- آداب و رسوم جاهلی، ادیان در جزیره العرب، حنفاء
- اسواق العرب، ایام العرب
- شعر، خطابه، نثر، کتابه
- شعراء (اصحاب معلقات، صعاليك)
- نزول قرآن، ادبیات و سبک شناسی قرآن، تحدی
- شعرای مخضرم، حدیث و تاثیر آن در ادبیات عربی، نگارش قرآن
- شاعران مدیحه سرا در صدر اسلام، ادب و سیر آن تا پایان عصر اموی
- ادبیات عصر عباسی، سیر تحول علوم اسلامی تا سقوط عباسیان

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
	+	+	

بازدید:

منابع اصلی:

- آذر نوش، آ. (۱۳۸۰). تاریخ زبان و فرهنگ عربی، تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت).
- الفاخوری، ح. (۱۹۹۸). الجامع فی تاریخ الادب العربی، بیروت: دارالجمیل.
- دورانت، و. (۱۳۵۸). تاریخ تمدن، اقبال فرانکلین.
- علی، ج. (۱۳۶۷). تاریخ مفصل عرب قبل از اسلام. بابل: کتابسرای.

مکالمه عربی

The Arabic Conversation

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد علمی:
نوع درس: اختیاری	پیش‌تاز: صرف و نحو

هدف درس:

گفتگوهای روزمره عمومی به زبان عربی
گفتگو در موضوعات خاص به زبان عربی مانند: شرح زندگی شخصی، وصف صحنه‌هایی از طبیعت، نقل داستان

رئوس مطالب:

- تعلیم اللغه العربیه
- تعلیم المحادثه العربیه
- المدخل
- نوارها و نرم افزارهای مکالمه عربی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

بازدید :-

منابع اصلی:

- المصری، م، ا. (۱۳۶۴). تعلیم اللغه العربیه. تهران: المجمع العلمی الاسلامی،
- شکیب انصاری، م. (۱۳۷۲). تعلیم المحادثه العربیه. اهواز: دانشگاه شهید چمران.
- مجمع علمی اسلامی. (۱۴۱۰ ه.ق). تعلیم اللغه العربیه. تهران: لجنه اعداد کتب الدراسیه.

بلاغت ۱

The Rhetoric (1)

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: -
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: نحو ۴

هدف درس:

فراگیری مباحث معنی شناسی بلاغت کلاسیک (علم معانی) به منظور فهم دقیق تر متون ادبی زبان عربی .

رئوس مطالب:

- فصاحت و بلاغت و عیوب آن دو
- خیر و اغراض و انواع آن
- انشاء و انواع آن
- معانی اصلی و فرعی انواع انشاء
- احوال مسند الیه و مسند
- قصر و انواع آن
- فصل و وصل
- ایجاز و اطناب و مساوات

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
	+	+	

بازدید :-

منابع اصلی:

- جارم، م. (۱۳۷۲). البلاغه الواضحه. قم: مکتبه سیدالشهدا علیه السلام.

منابع فرعی:

غلابینی، م. (۱۳۶۵). علوم البلاغه. تهران: مرکز نشر فرهنگی رجاء.

بلاغت ۲

The Rhetoric(2)

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: -
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: بلاغت ۱

هدف درس:

فراگیری مباحث صور خیال و زیبایی شناسی بلاغت کلاسیک عربی (علم بیان و بدیع) به منظور تقویت ذوق ادبی.

رئوس مطالب:

- مجاز و انواع آن
- تشبیه و انواع آن
- استعاره و انواع آن
- کنایه و انواع آن
- محسنات بدیعی لفظی
- محسنات بدیعی معنوی
- اقتباس، تضمین، تلمیح و...

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
	+	+	

منابع اصلی:

جارم، ع. (۱۳۷۶). البلاغه الواضحه. قم: انتشارات سیدالشهداء (ع).

منابع فرعی:

غلاینی، م. (۱۳۶۵). علوم البلاغیه. تهران: مرکز نشر فرهنگی رجاء.
- خاقانی، م. (۱۳۹۰). جلوه های بلاغت در نهج البلاغه، بنیاد نهج البلاغه، تهران، چاپ دوم.